

in falsis fratrib? a hoc notat ex
glosa q̄ incipit iudū p̄smael rē-
q̄valde notāda est cōtra hēticos
q̄ in ea continet q̄ heretici iuste
a p̄ncipib? legalibus penis affli-
guntur h̄ est q̄ in manifestacōne
sue deitatis ondit verbū incarna-
tū p̄ ptātem autoitatis quā exhibi-
uit in cultu dei — Ca. iij.

ERat autē hō ex pharise-
is. rē) Sic incipit mani-
festacio ptātis vbi h̄m
q̄ ip̄m est diuina opacōe opati-
uū a eruditū aliq̄d a se ad san-
ctificacōem Et h̄z duas ptes. In
p̄ma onditur ptās a erudicio in
institutōe a sanctificacōe a effectu
sacramēti regeneracōis a h̄c de-
terminatur in hoc. iij. caplo. In
sc̄da tangitur ptās a erudicio de
grā significata in aq̄s a h̄ contine-
tur in p̄ma pte q̄rti capli. Istud
autē capl̄m in tres ptes diuidit
in quaz p̄ma tāgit de sacramēto
regeneracōis q̄rtū ad institucōez
a sanctificacōem atq̄ officium In
sc̄da autē pte tangit q̄ talis san-
ctificacio fidei opantis in sacramē-
to finis ē missiois verbi in mūdū
In. iij. autē pte ponit erudicio de
purificacōe quā facit sac̄mentū
Sc̄da ps incipit ibi Sic de? di-
lexit mūdū. Tercia at incipit ibi
pt? hoc venit ih̄s a discipuli ei? in
iudeā. rē) Prima h̄az p̄cū subdi-
uidit in duas ptes in q̄z prima
accipit occasiōem remēdi ad h̄ac

doctrinā. In sc̄da autē ponit do-
ctrinā ipsaz ibi. Respōdit ih̄esus
a dixit ei amen amen dico tibi ni-
si quis renatus fuerit. rē) In pri-
ma sex continentur In quozū pri-
mo ille per quē ad doctrinā istaz
pueitur describit a natuā. sc̄do
a religiōe. tercio a nomie. quarto
a dignitate ptātis. quinto a diligen-
cia inq̄sitionis. sexto a studio p̄q̄-
rēde veritatis dicit ergo Erat at hō
Continuat ad p̄cedens q̄ dicit
ē q̄ multi crederēt in eū vidētes
signa de q̄bus vn? fidē acceptā
iam p̄ visioez signoz pducere ni-
tebat ad veritatis p̄quisitionē a
sic erat hō racionabil? a intellcūs
colens cōtemplacōem Homo ei
est q̄ colit intellcū Gen. i. Faciā-
mus hōiem ad ymaginē a simili-
tudinē nrām Eccl. xvij. De? de ter-
ra creauit hōiem a h̄m seuestiuit
illū virtute. Virt? autē que ē h̄m
deū est v̄tus intellect? qua hōio
est hōio a q̄ colit illā: colit virtu-
tem diuinā a illam iste seaut? est
in hoc q̄ vidit miracula ad fidē
inducēci a vere se esse hōminē pro-
bauit: ex phariseis: ecce religio.
Actū. xxvi. Sc̄dm certissimaz
sectā nostre religionis vixi pha-
riseus Philipen. iij. Sc̄dm le-
gem pharise? pharisei enim et
resurrectōnem credebant futurā
et animarū post mortem retribu-
ciōem quod alij esse a saducei nō
credebāt (Nicodem? nomine)

Ecce descriptio per nomen - nicodemus enim effluxio terrenitatis interpretatur quae iam terrena postposuit. quasi ab eo effluerit et ad studium se transiit spiritualium. Unde et dominus eum in spiritualibus instruit. **1. Cor. ij.** Spiritualis homo iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur. **Col. iij.** Quae sursum sunt sapite non quae sunt per terram. quia terrena effluxa sunt ab ipso (princeps iudeorum) ecce commendatio a potestate dignitatis. vel a dignitate potestatis. **Ysaie. xxxij.** non enim vocabitur amplius is qui insipiens est princeps et ab hac potestate principatus resistit iudeis in domini frementibus. **Job. vij.** Cum dixit nunquid lex nostra condemnat aliquem nisi prius audierit ab eo. **Ysaie. xxxij.** principes in iudicio perunt. Est autem iudeorum princeps qui confitetur vel glorificatur interpretatur. per quos boni significatur quorum promissio est iste qui primus venit: de sacramento regnacionis instruendus. **Ps.** Notus in iudea deus in israel magni nomen eius. (Hic venit ad ipsum nocte) hic a studio et diligencia inquisitionis commendatur. quod enim venit propria relinques: diligencie et sollicitudinis fuit. quod autem ad ipsum venit fuit signum fidei. quod autem nocte venit et secretum significabat. quia extra strepitum discere veritatem voluit et humanum quendam timorem et verecundiam passus est dicit **Crisostomus** quod detentus co-

raz alijs in publico venire ausus non fuit. De primo dicit in psalmo accedite ad eum et illuminamini et factes vestre non confundentur. **Eccl. li.** Appropinquate ad me iocundi et congregate vos in domum discipline de seculo quod saluatorez qui sunt **Ysaie. ij.** venite ascendam in montem domini et docebit nos vias suas **Deut. xxxij.** Qui appropinquat pedibus suis accipiet de doctrina eius. de tercio hoc est quod nocte venit quantum ad hoc quod venit in secreto. **Job. iij.** In nocte quando sol sopor occupare homines paucor tenuit me et tremor. et post pauca et quasi furtive suscepit auis meas venas susurrum eius. **Ps.** In die mandavit dominus misericordiam suam et in nocte canticum eius quantum ad timorem quia tenebat accedere publice. **Ysaie. xxvi.** Anima mea desiderabit te in nocte et spiritu meo in precordiis meis. de mane vigilabo ad te per media nocte surgebam ad confitendum super iudicia omnis tui (et dixit ei rabbi scimus quod) ecce studium perquire de veritatis et dicit tria magisterij scilicet confessionem. magisterij auctoritatem et auctoritatis per signa evidencia probata rationem. dicit ergo de primo: Rabbi: hoc est magister. **Johelis. ij.** dedit nobis doctorem iusticie et descendere faciet ad nos ymbrem matutinum et serotinum. doctor enim est magister cuius eloquium stillat in gracia sicut

ymber tēpane? et in gloria sicut
ymber serotin? **Ysa. xxx.** Erunt
oculi tui vidētes p̄ceptorem hoc
est mgr̄m et aures tue audiētes
verbū post tergū mouentis. Au
ditatē aut tangit cū dic̄ scim?
qz (a deo venisti mgr̄) **Illi** ei cre
dendū est per omnia q̄ se a deo p
bat venisse. **Jo. iii.** Qui de celo ve
nit sup̄ oēs est **Math. xii.** Agr̄
scim? qz verax es et viā dei in veri
tate docēs. **et Joh. xii.** **A** deo exi
uit et ad deū vadit (Nemo enī p̄t
facere hec signa q̄ tu facis nisi sit
deus cū eo) **Rō** est auoitatis di
uine quia p̄ signa credidit **Ideo**
signa p̄ racōne induit **Joh. xv.**
Nisi signa fecissem inter eos que
nemo alius facit p̄tūm nō habe
rent **Joh. ix.** **A** seculo non est au
ditū quia q̄s aperuit oculos ceca
nati nisi esset deus cū eo. nō possz
facere q̄cūq̄ **Sed** cōtra **Math. v.**
ij. **M**ulti dicent michi in die illa
dñe domie nōne in noie tuo ppl̄e
tauim? **Nōne** in noie tuo demo
nia eiecim? **Et** ego cōfitebor illis
qz nūq̄ noui vos. **Sed** ad h̄ di
cendū q̄ miracula fūit p̄pter infi
deles vt ouertatur sed illi qui mi
racula faciūt illa facere nō p̄nt mi
fi de? vt opans sit cū ip̄his **Sed**
qz miraculavt dic̄t **Gregori?** Ali
qñ fiunt ad demōstrandā sancti
tatē p̄sone **Semp** autē ad denō
strādum sanctitatē ecclesie. **Ideo**
aliqñ fiunt per bonos in p̄sencia

ifideliū ad fidem edificādoz. ali
qñ fiunt p̄ malos in fide tñ eccle
sie **Sed** hic n̄p̄codem? sumit ar
gumentū a mō faciēdi signa: qz
dñs fecit illa in pt̄ate sua sine in
uocacōne et supplicacōne et iō hoc
qz dic̄t nisi fuerit deus cū eo intel
ligit qz diuinavtus opans habi
tet in xp̄o nō sicut in alio sancto
qui p̄ supplicacōem impetrat fie
ri signa. **h̄** sicut aliq̄d diuinuz la
tens in corpe cristi. sicut et ip̄si iu
dei viderūt igneū quiddā et diui
nū radiare de ip̄so et ideo n̄p̄code
mus venit ad q̄rendū veritatē ab
ip̄so sicut ab eo in q̄ latebat ali
q̄d diuinū et iste est hr̄e intellcūs
Tñ verum est qz de? est q̄drupl̄r
in creaturis scz p̄ essenciā et p̄nciā
et potēciā et p̄ inhabitatē gr̄am
et p̄ corpalem v̄monē et naturalē
et p̄ glorie informacōnem et p̄mo
mō est in om̄ibz. sc̄do mō in san
ctis. tercio mō in xp̄o. et q̄rto mō
in glouificatis **Sz** cum h̄oie d̄z ef
se qñ ei p̄stat auxiliū p̄ opacōez
p̄s **Cū** ip̄so sum in tribulacōe eri
p̄iam. **et p̄. Cor. xv.** **Nō** ego at
h̄ gr̄acia dei meū. homo autē est
in deo sicut in cōtinente **Actu. xv.**
ij. **I**n ip̄so viuim? mouemur et su
mus. **Math. xii.** **Q**ui nō colligit
meū dispergit et q̄ non est meū
cōtra me est **Deus** autē dic̄t esse
cum xp̄o quia diuinū aliq̄d radi
abat de ip̄o qd̄ ip̄fuz deū esse ostē
debat **Actu. x.** **P**ertransiuit bene

faciendo et sanando omnes oppressas
a dyabolo quoniam deus erat cum il
lo. **Joh. v.** opa que ego facio ip
sa sunt que testimonium phibent de
me (**Rndit** ihesus et dixit ei) **Hic**
incipit doctrina de sacramento re
gnationis. **Et** dividit in tres p
tes. **In** quarum prima dat regna
tionis doctrinam quantum ad effectum
et materiam et spiritum in sacramento
operantem. **In** secunda autem specialiter
tagit doctrinam quantum ad ianue
apertionem per passionem cuius virtu
te baptismus celum aperit. **In** tertia
tagit effectum quantum ad fidem passi
onis. **secunda** pars incipit ibi: **Et** ne
mo ascendit in celum: **Tercia** ibi et
sicut moyses etc. **In** prima barum
adhuc tres paragraphi dicuntur.
In quorum primo ponitur illumina
tio de regnatione que fit in baptil
mo. **In** secundo ponitur illumina
tio de spiritu regenerante ibi: quod natum est
ex carne caro est: **Tercio** ponitur illu
minatio quantum ad veritatis immobi
litate in utroque istorum ibi: **Rndit**
nicodemus et dixit ei quomodo possunt
hec fieri. **Adhuc** in primo duo
dicuntur. scilicet doctrina regnationis
et explanatio doctrine. ut fit intel
ligibilis. ibi: dicit ad eum nicodemus:
In primo tria dicit veritatis scilicet
licet confirmacionem (**Amen amen**)
hoc est vere vere. quia habet verita
tem consilii eterni in personificatione pa
tris et habet immobilitatem in verbo
verbi increati hoc pronunciantis. et

ideo bis dicit: amen amen. **ij. Cor.**
i. non est in illo et non habet in illo
est (dico tibi) ad tuam illuminationem
et utilitatem. **Ecc. xxiii.** illumina
bo omnes sperantes in domino
(**Nisi** quis renatus fuerit venio)
Nati enim sumus primo in statu in
nocencie et mortui sumus morte cul
pe que nos a via vite et gratie separa
vit. **Gen. ij.** quacumque die comedetis
ex eo morte moriemini. et ideo per
sacramentum oportet nasci de novo
sine forma filii dei. **Jacobi. i.** volun
tate genuit nos verbo veritatis. ut
simus imitatio aliquid creature eius
sic enim per sacramentum fidei dat fi
delibus partem filios dei fieri de
quibus dicitur quod ex deo nati sunt in
forma dei quam per peccatum amiserant.
Mal. ij. Nunquid non unus
est pater omnium nostrum? enim
omnes adoptivos genuit in forma
et hereditate sua. **Rom. viij.** quos
preceperunt conformes fieri imaginis
filii sui vero et vocavit supple rege
neracionis sacramento. **Ysaie. lxii**
ij. pater noster es tu. nos vero lu
tum et fictor noster tu et opa manuum
tuarum omnes nos. sicut enim de novo
nascimur nativitate divina. quia prima
nativitas est innocencia per patrem deum
et secunda post lapsum est nativitas in
forma filii dei per regnationis sacra
mentum. **tercio** tagit defectum qui est
in non suscipiente sacramentum (**Non**
potest videre regnum dei) visio autem
hec partitive debet intelligi sic videt

agricola ea q̄ sunt culture q̄ aliq̄
nō videt. Et pistoz videt ea q̄ sūt
artis pistoier edificatoz ea q̄ sūt
edificacōis et sic de alijs. Sic em̄
ad opus et iusticiā videt is q̄ p̄ci-
pit sacramentū fidei ea q̄ p̄tinent
ad iusticiā fidei q̄ alius nō renā-
tus videre nō p̄t. Regnū autē dei
in q̄ regnat de? sicut etiā alibi di-
xim? dicitur cōpleta et cōfirmata
p̄tās iusticie d̄me in qua regnat
de? sicut rex regnat i h̄is qui cu-
stodiūt leges ab ip̄o rege confir-
matas Luc. xvij. Regnū dei intra-
rus est. Math. vi. Aduciat reg-
num tuū p̄s Regnū tuū deus reg-
num om̄i seculoz v̄ga directōis
v̄ga regni tui. Contra h̄ac exposi-
tio em̄ videt esse gl̄o. que dicit nō
p̄t me cognoscere: intelligi debet
vt regē in suis regnantē q̄ cogno-
scitur in iusticijs et legib? suis. In
illis em̄ videtur visio veritatis hic
p̄ meritū et i futuro p̄ p̄mū et sic
in idē redit gl̄ose intellāis p̄ hoc
etiā soluit qd̄ obiā p̄t p̄ illud Lu-
ce. xvi. Vir diues in regno dei vi-
dit lazarū qz diues cū malus eēt
nunq̄ vidit regnū dei visioe acti-
ua qz nunq̄ vidit iusticias ip̄si?
sed vidit lazarū in splendore iu-
sticie visione simplicis intellāis
et hoc non vocatur hic videre reg-
num quia intelligitur de visione
beneplaciti que ad op? pertinet
Sapie. x. Ostendit illi regnū dei
et statim seq̄tur et dedit illi scienciā

am sanctorū qz dedit illi scienciā
practicā hoc est operatiuā sancto-
rū regni illius qd̄ est preceptorū
et statutorū ipsius regni in q̄bus
illū honestavit in. et. H̄ic iā dicit
q̄stio vtrū iste sermo ex tpe quo
platus est habueit vigore. vide-
tur qz sic: qz nō exiit verbū dei
vt dr̄ Thob. xiiij. Marc. xij. Lu-
ce. xxi. Math. xxiiij. Verba mea
nō transibūt. In striariū autē hu-
ius est qz ex tūc non om̄i saluati
baptizati fuerūt cum tū multi sp̄e
in deo habētes fuerunt mortui q̄
nichil sciuerūt vel scire potuerūt de
sentēcia i occulto noctis ad nyco-
demū prolata. Ad hoc dicit mgr̄
bugo de s̄cto victore qz tria sūt
tpa gr̄ie ante legē scz et an̄ sentē-
ciā istā in quo baptismū nō fuit
sed circūcisio ab originali purga-
uit et ante legē ab eodē purgavit
fides et sacrificia que ab illis fie-
bant. Scdm̄ temp? fuit quo lex
finita fuit et euāgelium inchoauit
Terciū autē temp? quo doctrina
euāgelij p̄dicacōne apostolica p̄-
orbez est vulgata. In p̄mo ergo
tpe multi fuerūt saluati sine bap-
tismo. In scdo tpe multi saluati
sūt sine baptismo et multi p̄ bap-
tismū qz tūc simul et circūcisio vt
fime da et euāgelium vt inchoandū
cucurrerūt. In tercio autē nullus
saluat sine baptismo quia i illo
exiit son? apostolorū in fines or-
bis terraz in q̄ nemo excusatur.

Ad obiecta dicit idē hugo q̄ do-
minus in v̄bis istis secretū confi-
liū suū. amico suo nicodemō iue-
lauit et nō ad hęc ista vt cōmunē
sententiā p̄tulit s̄ post resurre-
ctionē q̄n̄ Math̄. vltio dixit bap-
tisan̄tes eos in nōie patris et filij
et sp̄s̄ sancti. et p̄ hoc patet q̄ ver-
bū domini nō exadit s̄ obligare
p̄mo incepit q̄n̄ cōmuniter vt sta-
tutū p̄mulgat. Alij q̄dem r̄spō-
dent aliter dicētes q̄ multiplicat
instituit baptismus. q̄ntū enim
ad t̄mitatē op̄antē virtutē r̄gene-
ratuā: dicit baptismū institutū
in baptismo d̄ni quo ip̄e baptis-
tus fuit. Math̄. iij. et Luc̄. iij. q̄
ibi trinitas apparuit. q̄ntum ad
materiā et sp̄itū institutū est s̄
q̄ntum autē ad formā debitā in-
stitutū est Math̄. in fine. Sed
q̄ntū ad ap̄onem iamue institu-
tus est Luc̄. iij. Sed hęc solutio
nulla ē q̄ in baptismo d̄ni quid
factū sit ōndit̄ nihil aut p̄ modū
statuti p̄mulgat. Similit̄ Ma-
th̄i vltio q̄d fieri debeat p̄cipit
et nō p̄mulgat aliquod statutū
hic aut̄ directe statuit et ideo so-
lucō hugōis ē vera et tenēda. (Dic̄
ad eū nicodem?) Hic ponitur ex-
planacō vt melius cōprehendat̄.
habz autē duo: questionez dubi-
tātis. et illuminacōnem dubiū il-
lud illucidātis. In p̄mo duo di-
cūtur. p̄mo em̄ ponit dubiū. Et i-
sc̄do r̄acōnem infert dubitantis.

De p̄mo ait: dic̄ ad eū nicodem?
dubitātis ē querē tunc primo ap-
paret ei veritas. s̄ querit vt disce-
re intendēs et nō temptator̄ isidi-
ofus. Math̄. viij. q̄rite et inueni-
etis. (Quō) q̄ modū querit in ver-
bo nō dubitauit. sciuit em̄ verbū
ēē sapiencie et sic nō ēē euacuan-
dum. Ysaie. lv. Verbū q̄d egre-
ditur de ore meo nō reuertet̄ ad
me vacuū s̄ modū querit. Luc̄. i.
vnde hoc sc̄ā: ego em̄ sum senex.
(potest hō nasci cū sit senex.) De-
nato em̄ p̄cedit natura in semī.
et nō reuertitur. de senio i iuuētū-
tem et natuitatem p̄me infancie
Erat em̄ nicodemus vt dicit glo-
sa figurā tenens cathecuminorū.
qui nondū nouerūt ea que sunt
de sp̄u regenerāte. Vñ supra i no-
te venit. i. Cor̄. ij. Animal ho-
mo nō p̄cipit ea q̄ sunt sp̄s̄ dei.
stulticia em̄ est illi. q̄ sp̄ualit̄ ex-
aminat̄. sciuit at̄ ille carnalia t̄ni
cōgnoscens q̄d dixit Ysaie. lxxv.
Puer centū annorū moriet̄ et pec-
cator̄ cētum ānorum maledict̄? ē
et ideo n̄ putabat eē aliquā r̄gnā-
cōem. s̄ putabāt q̄ āt̄qui in pec-
catis eēt̄ morituri et nascitūi nas-
cūtur n̄ renascūturi. (Nūquid po-
test r̄) r̄acio est impossibilitatis eo-
rum que dicebāt. nō em̄ vidit re-
ditū ad vterū vñ exierat et ideo di-
cit. (Nūquid potest aliq̄s in v̄trē
m̄ris sue: carnalis: iterato intro-
ire) q̄d āgustia v̄tris et perfectio

nati n̄ p̄mittūt (et r̄nasci) .q. d. n̄
Quāntū est h̄m naturā ip̄sibile
quā solā iste cōsiderat valde est fa
cile h̄m culpā. n̄ est ip̄sibile h̄m
grām. h̄m culpā ei mater est cau
pia in cui? v̄terum regreditur q̄
oīa agit h̄m fomitē cupie. **Eze. x**
vi. In die ort? tui non est p̄cisus
v̄mbilicus tu? et in aq̄ nō es lota
ī salutē aqua at̄ hoc baptismat?
est q̄ lauat ī salutē eos q̄ r̄nascū
tur ad graciā h̄ nō eos q̄ ad huc
m̄ris cōcupie ad h̄erēt v̄mbilico.
Job. iij. Nud? egress? sū de v̄tero
m̄ris mee et nud? reuertar illuc h̄
est de v̄tero cupie sū egressus et
stib? virtutū spoliatus et om̄i die
iterās p̄ctm̄ ad v̄teruz cupie reu
tar. **Ecc̄. xl.** Occupatio m̄gna cre
ata est om̄ib? hoībus et iugū gra
ue sup̄ filios adā a die exit? eorū
de v̄tre m̄ris vsq; in diē sepultu
re in m̄rē om̄i sic em̄ om̄es filij
ire nascuntur. **Epl̄. ij.** Et iteram?
p̄ctm̄ in actualibus p̄ctis q̄n̄ ad
v̄terū fede m̄ris reuertm̄ et hoc q̄
dē est in m̄rē mala de qua p̄s. **Ec**
ce em̄ in iniquitatib? cōceptus. et c.
Hec est ei mala natitas h̄m quā
tota die fit ad v̄teruz regressus est
et alia natitas nature. **Job. xvi.**
Mulier cū parit tristitiā h̄z et cū
pepit iā nō mem̄it pressurē p̄pter
gaudiū qd̄ h̄z qz nat? est homo
in mūdūz h̄m quā natiuitatē ad
v̄terū nō p̄t esse regressus. tertia
natitas est grē de qua p̄me. **Job.**

vlf. Qui nat? est ex deo n̄ peccat
h̄ graciō dei cōseruat illum et ma
lign? non tangit illū et h̄m hanc
generaciōem possibilis est regres
sus ad v̄terū gracie in q̄ p̄ regna
cōis sacramentū r̄nascim̄ et h̄nc
egressuz et h̄nc regeneraciōem ny
codem? ignorauit. Est alia nati
tas glorie de q̄. **Job. xi.** Cum te cō
sumptū putaueris orieris vt luc
fer h̄m quā iter? nō est possibili?
regressus h̄ est ergo qd̄ dic̄. **Rn̄**
dit ih̄s) ecce illuminaciō declarās
dubitaciōis rōem dic̄ at̄ tra.
sermōis cōfirmaciōem q̄ exigit
vt satis fiat dubitanti cum dic̄
(amē amē dico tibi) qd̄ veritate
h̄mōis et cōfirmaciōe veritatis di
co tibi trepidātis ei et dubitātis
cor nō cōfirmat nisi sermō et iura
mēto. **Deb. vi.** Hom̄es p̄ maio
rē sui iurant et om̄is cōtrouersie fi
nis ad cōfirmaciōem est iuramē
tū in quo abūdanā? volēs deus
pollicitaciōis sue oñdere heredito
imobilitatē consilij sui int̄posuit
iuramentū vt p̄ duas imobiles
res q̄bus ip̄sibile est mētari de
um fortissimū h̄eam? solaciū h̄ ei
sup̄ rōem sūt et iō p̄bari nō p̄nt
et iō cōfirmaciōe h̄mōis accipiūt fi
dē. Et attēde qz nō irascit̄ ad nyco
demū h̄mōem d̄m̄ ip̄sibile iudi
cāte? h̄ m̄asue te instruit et paulatī
ad intellcū sp̄ualiū mānuat
Ysa. xliij. Calamū q̄ssatū nō cōte
ret et limū fumigās non extinguet

et ideo addit (Nisi quis renatus
fuerit ex aqua et spiritu sancto) quasi
diceret de terrena non intelligo na-
turalitate sed de illa que est per sacramen-
tum gratie in qua: nisi quis renatus
fuerit: ad similitudinem prime in-
nocentie quantum ad immunitatem culpe
Videte. i. lauamini: mundi estote
auferte malum cogitationum vestra-
rum ab oculis meis et hoc est ex aqua
ut materia habente vim regnatuam
et spiritu sancto regenerante. Gen. i.
Spiritus domini ferebatur super aquas.
Ps. 104. Spiritus domini super aquas deus ma-
iestatis intonuit. Sic enim completum
sacramentum quantum ad aquam visibile ele-
mentum per virtutem ablutionis simili-
tudinem facit exteriori et spiritus regene-
rationis operationem mundicie facit interiori
Joh. i. Ipse est qui baptizat in spi-
ritu sancto. Num. 19. qui aqua ex-
piacionis aspersus non est: immundus
est et manebit immundicia eius
super eum. Ezech. 37. postquam ve-
nerit illuc aque sanabunt et vivet
omnia ad que venerit torrens vivet
(non potest introire in regnum dei) tercia
um est. confirmat enim sermonem expla-
nat modum regenerationis et expla-
nat penam regenerationem negligens
dicens: non potest introire ut pos-
sessor in regnum dei: Introire enim
in regnum est videre ipsum. quia visio
ut dicit Augustinus. est tota merces dum
modo fit visio pascens videntem
que est visio amata et habitata. et hec
est visio ubi visus lumine suo pa-

sciente intrat in videntem et videns per
beneplacitum intrat in rez visam et
hanc visionem non nisi boni habere
possunt. Math. 23. Intro in gaudi-
um domini tui. Sic enim hic intramus
in regnum iusticie et in futuro intra-
bimus in regnum glorie et sic cum pri-
mo dixerit: non potest videre: hoc di-
cit: non potest introire in regnum dei
quia sapiens. xv. nosse te: est confusi-
mata iusticia et scire iusticia tuam
et virtutes tuas: radix est immortali-
tatis. Sapiens. vi. Concupiscen-
cia sapientie adducet ad regnum perpe-
tuum. Concupiscencia enim sapientie in vi-
sione beneplaciti iusticie dat regnum
iusticie in quo regnat deus. Sed
obicit contra ea que hic dicuntur quia
multi baptisati baptismo sanguinis
sine aqua et similitur multi bapti-
sati baptismo flammis hoc est spiritus
in penitencia. qui nunquam in aqua im-
mersi sunt: regnum dei intraverunt et sic
non semper necessarius est baptismus
aque. Sed ad hoc respondet magi-
ster in sententiis suis dicens. quia
verum est quod quidam in sanguine
baptisati et quidam in spiritu scilicet
baptisati salvantur. sed hoc in il-
lis ubi sacramentum aque non est
religionis sed articulus necessi-
tatis excludit hoc est qui morietes
martirio vel naturali morte fide
vera querunt in aqua baptisati et
habere non possunt. quia ergo dicit
dominus: nisi quis renatus fuerit. hoc est
regeneratione quam facit aqua et spiritus

hanc at regnacionē facit sāguis
a pnia in articulo nccitatis vbi
baptism? aq̄ haberi nō p̄ta h̄ so
lucio satis ē ouemēs in loco isto.
(Qd̄ natuz est ex carne. ac) In
pte ista ponit̄ illūmācio q̄tū ad
sp̄m̄ opantē. diuidit̄ aut̄ hęc ps
ī duas. In q̄z p̄ma tāgit illūma
ciōem q̄tū ad sp̄s opaciōem p
fecte. **S**z qz car̄lis adhuc n̄p̄code
mus oculos ad tantū lumē attol
lē nō valuit. **I**ō in. ij. pte nō intel
ligentē ad fidē eleuat vt qd̄ intel
ligē non valet saltē credat ibi r̄n̄
dit n̄p̄codem? adhuc ī p̄ma pte
duo sūt pagraphi. In q̄z primo
opaciōem sp̄s explanat. in sc̄do
p̄ similitudinem p̄bat ibi: **S**p̄s
vbi vult spirat. In p̄mo adhuc
duo facit in q̄z primo ḡnaciōem
carnis p̄mittit. In. ij. ḡnaciōem
sp̄s subintroducāt. dicit̄ ego qd̄
natū est ex carne. q. d. b̄n̄ dico qd̄
nō int̄it̄ in regnū qui nō est r̄na
tus ex sp̄u aq̄ qz qd̄ natū est ex
carne ade corrupta (caro ē) hoc ē
car̄le est qz sic dicit̄ **Aug?**. om̄is
hō ḡnaciōem carnis est adā a in
p̄sona est p̄ticularis hō a iō in ge
neraciōe ista: ḡnaciō car̄lis t̄n̄sū
dit p̄t̄m̄ originale a iō ḡnat̄ car̄
lem in p̄t̄o originali ex̄ntem. In
hac enim generaciōe portamus
ymaginē trem̄ parētis **Gen. v.**
Genuit adā filios ad ymaginē
a similitudinē suā hoc ē in p̄t̄is
ex̄ntes. In ḡnaciōe em̄ car̄li ex le

ge cōcupie que est filia p̄t̄ivt̄ bi
at **Aug?**. p̄t̄m̄ originale inasat̄
in puulis a sic intelligit̄ qd̄ natū
est ex carne. hoc est qd̄ nō habet
mouēs ad generaciōem nisi cōcu
piscenciā carnis: caro ē: carnale
est habēs carnis corrupciōem vt
formalit̄ intellecta accipiat̄ locu
cio p̄dā q̄ materialit̄. **Sap̄ie. x**
ij. Est em̄ semē maledictū ab im̄
cio a naturalis malicia eorū a im
mutari nō poterat. **Rō. vij.** **S**ciō
qz nō habitat in me hoc est ī car
ne mea bonū. nā velle adiacet mi
chi. perficere autē bonū non inue
nio a ibidē. video aliā legē in mē
bris meis r̄pugnantē legi mēt̄is
mee a captuantē me in lege pec
cati que est in mēbris meis. Ab
hac ego lege peccati p̄t̄m̄ origia
le trāsfundit̄ a sic natuz ex carne
caro est. (Et: p̄ oppositū: qd̄ natū
est ex spiritu) in quo in vtero ec
clesie nō est nisi spiritus opans
a mouēs (est spiritus) formalit̄
intelligendo. hoc est spiritualis
habēs formā spiritus ad vitam
gr̄cie sicut fit natiuitas per spiri
tum in sacramēto. **Ioh̄is. p̄mo.**
Qui nō ex sanguinib? neqz ex vo
luntate carnis neqz ex volūtate vi
ri. sed ex dō nati sunt. **I**lli ego na
scūtur in spiritū viuificātem pri
me **Corinth̄. xv.** **S**ic portauim?
ymaginē terreni sic a portemus
ymaginē celestis. **N**atum er
go generaciōe primi ade est caro.

et renatum regeneratione sancti est spiritus
hoc est spirituale. hoc est ergo quod
dicit sicut dicitur. **1. Cor. vi.** Qui
adheret deo unus spiritus est. **Ysa-**
pe. xxvi. a facie tua domine concepimus
et quasi parturivimus et peperimus
spiritum salutis. **De carne autem** quod
dicitur modo nascitur ex carne. **1. Co-**
rinth. xv. caro et sanguis regnum
dei non possidebunt. nec corruptela in
corruptela possidebit. **Ex quo ergo**
sic se habet in generatione carnis
et spiritus. (Non mireris quia dixi ti-
bi oportet enim vos nasci denuo.)
quod sicut peccatum unum in genera-
tione corrupte carnis claudit regnum
ita iusticia unius in regeneratione spi-
ritus regnum aperit. **Et ideo** si regnum
intrare vultis: oportet vos nasci
denuo: neque hic est aliquid mirandum
quod sic medicina contra originale pec-
catum ordinatur quod nec insolitum est
nec preter spem et facultatem ammiran-
tis. **1. Pet. i.** Regnavit nos in
spere vivaz hereditate incorruptibi-
lem et imarcescibilem et incotamiam
tam conservata in celis. **Videt enim**
hoc generacionem mirabilis. quia dicitur
Ysaie. ultimo quis audivit unquam
tale aut quis vidit huic simili
aliquid? **quid pturet terra in die una**
a pietate generis filii. **Sed ad hoc dicendum**
quod quidem ista generacio est mirabi-
lis sic dicit **Ysaie** hanc tamem posita
generacionis causa que est spiritus sanctus
operans in sacramento: cessat
amiracione. quod non est mirum si spiritus

sanctus formam gratie deus generat
adopcionis filium spiritualem et hoc i-
tendit dominus dicens: non mireris: quia
iam tibi adopcionis spiritum regene-
rantem in sacramento revelavi et in
illo: oportet vos nasci denuo. **Ad-**
um. i. vos baptisabimus spiritu sancto
non post multos hos dies. **Joh.**
i. hic est qui baptisat in spiritu sancto
et hoc sicut **Crisostomus** probat a minori
quod minus videtur quod (spiritus) hoc est corpo-
rea substantia spiritualis et invisibilis
sicut est ventus (ubi vult) hoc est
libere quasi habeat liberam sue spiraci-
onis voluntatem (spirat) undique
perflans. **Ecclesiastes. xix.** iustitias un-
versa per circuitum pergit spiritus et in cir-
culos suos revertitur (et voce) hoc
est sonum aspiracionis (eius audis)
aure corporea. **Ezechiel. i.** Audiivi
voce motuionis magne post me
(sed nescis unde veniat) quod substan-
tia eius est invisibilis et ideo visu ex-
terioris preceptionis nescis vias
eius (aut quod vadat) **Ecclesiastes. x.**
ignoras que sit via spiritus et quod ra-
tione compingatur ossa in ventre pre-
gnantis. **Sed contra bene sentitur**
quod ventus flans ab aquilone tendit
in meridiem et e converso et ventus
flans ab oriente tendit in occiden-
tem et e converso. ergo non est verum
quod ponitur in fili posito. **Rendendum**
est sicut **Crisostomus** sicut dictum est quod quis
in signo percipiat unum venit aut quod
vadat flatus venti. tamen non scit
causa agens cum determinata preceptioe.

et determinat? locus eleuacōis ei?
nec scit determinate loc? defectōis
eius vltra quē flatus ei? non pce-
dit et q? ad hoc s̄m Crisof. dicitur
Nescis vñ veniat aut q? vadat et
ideo **Eccā**. s̄m līam dicit ignoās
q? sit via spūs p̄s. Qui p̄duat v̄e-
tos de thesauris suis: qz aliqñ est
clausus i nube. aliqñ inuisibilis
expāditur i aeris superficie. aliqñ
eciā ingredit̄ viscera t̄re: et aliqñ
immittit̄ radicib? vegetabiliū et
semp̄ vapor talis format om̄ia q?
in naturis formāt virtute celi q?
eleuat et ideo ad spūm sanctū ali-
quā habet similitudiez. hanc at̄
expōsicōem facit Crisof. **Jō** qz ve-
ritas greca in q? scriptus est liber
iste habet sic ventus flat et vocē
ei? audis. et hoc simile adap-
tat a minore sūptū dicens (Sic o-
mis est q? natus ē ex spū) scz inuisi-
bilis format? in formā quā dat
spūssand? et est sensus magis
videt q? tibi nota fit via et v̄tus
spūs corporei q? via et virtus spi-
ritus incorporei qz illum saltē au-
dis istū autē nec vides nec audis
et illa est tibi nō cognita et igno-
ta cū tamen scias q? om̄is dat for-
mas naturales nascentib?. ergo
quōis ignores spūm sanctū: scire p̄
simile inductū poteris q? ipse no-
uas formas dīnas dat om̄ib? a
se gnatis et qz talis spūs in bap-
tismo opatur: scire poteris q? bap-
tismi in nouas formas filioz dī.

regiant̄ hoc expōsicō Crisof. et est
vera et līalis Aug? . autē et beate ex-
pōsicōes sūt iste. ita q? p̄bet a mi-
nori et a simili posito. **S**z hoc q?
dicit. **S**p̄s vbi vult. et fit ratio
p̄cedentiū ac si dicat nō mireris
quia dixi tibi op̄bit̄ vos nasci de
nuo qz spūssand? vbi vult. q? li-
beram hz deitate. **i. Cor. xij. Nec**
ōnia opatur vñ? atqz idem spūs
dīni. s̄m. prout vult: spirat h? est
aspiracōis sue dat grām et effe-
ctū et formā et illius qdem vocē au-
dis triplicat̄ scz in scripturis lectā
in sancto p̄dicatore enūciatā et in
renato ostēsam. de p̄mo **Apo. ij.**
Qui hz aures audiat qd spirit?
dicat eccl̄is. De secūdo **Math. x.**
Nō vos estis qui loq̄mini s̄ spūs
patris vestri qui loq̄tur in vobis
Mar. xij. Nō vos estis loq̄ntes
s̄ spūssand? **Act. vi. Non pote-
rāt** resistē sapie et spūi qui loq̄ba-
tur. De tercio **Galat̄. iij. Quia**
estis filij misit de? spiritū filij sui
in corda v̄ra clamātem abba p̄r.
Sicut enī spūs carnalis patris
format filiū in formā patri simi-
lem s̄m naturā et filij ad p̄rē in-
clīnat affectū et facit filium p̄rē
inuoare. **I**ta spūs p̄rē celestis
in sacīnēto p̄ grām format bap-
tismatū in formā et assimilacōnem
patris celestis et mutat cordis af-
fectū ad eum et mouet ad eum in-
uocādum. **S**ic ergo vocem eius
cuius ip̄e spirit? causa est audis

et tamē (nescis vñ veniat) hoc ē
quō cor illi? itrauit (ā q̄ vadat)
hoc ē quō redierit. qz ipse est na
tura inuisibilis. vel: vñ veniat: h̄
ē ex qua prefimicōne a cōsilio dē
hoc veniat: ā quo vadat: hoc est
ad quā bñitudinē deducat. **Job**
ix. si uenerit ad me nō uidebo eū.
a si abierit nō intelligā (sic est)
vt spūss sanctus (ōnis qui natus
ē ex spū) i forma inuisibili forma
tus in filiū dēi cui? uie ignote sūt
tibi q̄uis aliqñ audias uocēz ip
sius quā spūs loq̄tur p̄ ipm. **Ec**
clesiastes. xi. ignoras opus dēi q̄
ē fabricator: om̄iū. maxie autez il
lud opus ignoratur qd̄ d̄us fa
cit p̄ seipm. **Job. xxxvi.** memēto
q̄ ignores opus eius de quo cēci
nerūt uiri. fm̄ aut̄ omnes expo
sitores idē intendit. s. q̄ sicut natū
ex carne corrupcōni uicij sbiecta
ē caro uiciata. ita natū ex spiritu
uiciū purgante est spūs: nulli ui
cō sbiectus a sicut ex carnali pa
rente gn̄acionē primā p̄ legez cō
cupiscēcie. ita generacōem sc̄d̄az
bēmus ex celesti pr̄e per spiritū ḡ
cie. Obiciūt autē quidā q̄ sc̄dm
hoc homo scūs purgatus a pecca
to deberz generare filiū nō in pec
cato existentē. qz generauit in for
ma spūs quē habet. a habz spi
ritū sanctū. Sed ad hoc in p̄mis
sis iā est rñsum qz om̄is homo in
natura ē adam uiciatus. a p̄ hāc
naturā uiciatā gn̄at uiciatū a re

generacōne indigentē. qz hoc na
tuē uiciū non purgat̄ s̄c̄d̄itate p
sone q̄diu in natura remanz lex
cōcupiscēcie a ideo sic arcūsus
gn̄at ip̄uiciatū vt dicit **Aug.** tra
iciēs i eū id quo ipse iā caruit a si
cut granū a palea iā depuratum
gn̄at gn̄ū paleatū. Ita existens
in ḡcia geneat eū qui in origina
li nascit̄ pctō p̄pter legē concupi
scēcie emanētē in natura uici
ata a qua nullus libeat̄ n̄ per r̄ge
nerantē spiritū gr̄cie. a hoc ē qd̄
d̄ns p̄baē intēdit a instruere in
codemū a patet q̄ subtil̄ valde
a rōnabilis est hoc doctrina (**Re**
spōdit nicodemus a dixit ei) ad
huc carnal̄ a opa spūss sancti nō i
telligēs. i. **Cor. ii.** animal̄ homo
nō p̄cipit ea q̄ sunt spūs dēi. stul
tia em̄ est illi qz spūalit̄ examia
tur (Quō possunt hoc fieri?) q̄a
carnalibz cogitacōnibus plen?
vt dicit **Aug.** nō nisi carnalem
meditabat̄ gn̄aciōem. p̄ma **Co**
rinth. xiiij. Cū eē puulus loque
bar vt puulus sapieb̄ vt puul?
a attēde rauerenciā nicodemi. q̄
nō stradiat̄ neqz isultat̄ s̄ vt stu
diosus modū inq̄rit. sciēs uerba
xp̄i esse uera a cū effectū. s̄ modū
nō cōsiderās a in mēte semper ha
bēs qd̄ p̄misit: **S̄c̄dm?** quom
am a deo uenisti magister: a q̄ a
deo uenisti stradicēdum nō fuit
(**R̄ndit ih̄s a dixit illi)** alius ad
huc n̄ intelligat̄z illuinaō dicit̄ at

tria quoz p̄mum est q̄ p̄ modū
redarguōnis ad sc̄pturā intelli
gendā mentē eius reduc̄t. sc̄dm
est q̄ eius q̄ a deo exiit sermōni
bus simplicit̄ est sc̄dū a simpli
cā a firma fide est illi credēdū. q̄
ad intellectū verborū eius nō veni
tur nisi per fidē. terciū est q̄ p̄ ali
quā rācōem intelligēdi dicta oñ
dit p̄ terrenā similitudinē q̄uis
diuina nō p̄fecte in terrena simi
litudine doceri possunt. dicit ergo
(Tu es magister) q̄ scripturā do
ces (in israhel) vbi not̄ est deus
a dīna in sc̄ptura p̄signata legū
tur p̄s. Notus in iudea de? in is
rahel magnū nomen eius (a hoc
ignoras) quasi dicat hoc est mi
rū q̄ ista p̄signata in scripturis
nō intelligis. **Ysa. xxxij.** Vbi est
latus vbi legis verba ponderas?
**Hoc est q̄ iudeis dicit xp̄us Jo
his. v.** Scrutamini sc̄pturas q̄
ille sunt q̄ testimonium p̄hibet de
me in quib? vos putatis vitā ha
bere p̄pter qd̄ a ipse philipp? di
xit **Job. p̄.** Quē scripsit moyses
a p̄bete inuenim? ihm filiu? Jo
seph a nazareth. mirū est ego q̄
hoc mgr̄ in israhel ignorauit. **Sz**
hoc est qd̄ dicit apls. ij. **Cor. iij.**
Cū legit moyses velamē est posi
tū supra cor eoz. tam̄ hic latē ter
reduc̄t mentē ip̄s? ad sc̄pturaz
intellectū (Amen amē dico tibi)
Sc̄dm est in q̄ ei qui a deo venit
dicit esse p̄ oīa credendū. Dicit

ego (q̄) nos ego a aplia discipu
li mei q̄s iformauit **Job. xv.** Om
nia quecūq; audiui a patre meo
nota feci vobis **Job. p̄.** Vmigeni
tus filius q̄ est in sinu patris ipse
enarrauit. nos ego h̄ ē ego a q̄bo
enarraui (qd̄ scim?) x̄ristiō mō
sciendi q̄ per modū reuelacōnis
sp̄s est. q̄ oīs hūana fallit co
gitacō p̄s. Ego dixi excessu meo
oīs homo mēdax. s. q̄n p̄ sp̄m
humanū cogitacōem excessi oīs
hō mēdax **Rō. iij.** Est at̄ de? x̄r?
oīs hō mēdax. Sic ergo hoc qd̄
x̄ristiō scim? (loq̄mur) dicit tamē
alia glō. q̄ p̄ hoc q̄ pluralit̄ dicit
loq̄mur innuit misterium trinitatis
Job. xiiij. Ego in pr̄e a pater in
me est **Job. xiiij.** Pat̄ in me ma
nēs ipse fac̄ opa (Et qd̄ vidim?
testamur) q̄ testimonium nō est
nisi de visu. **Job. viij.** Ego qd̄ vi
di apud pr̄em loq̄r. sc̄it at̄ q̄ est
sapia genita. vidit oīno q̄ oīa
nuda sūt ocul̄ ei? **Heb. iij.** Om
nia nuda ocul̄ ei? ad quē nobis
fimo. Sāt autē in seip̄o vidit ve
ro in pr̄e a hoc apli viderūt in ip̄o
in ḡc̄ijs a miraculis **Job. i.** Vidi
mus gl̄am eius gl̄am q̄si vmgei
ti a pr̄e a iō apli sciuerūt a viderūt
Heb. ij. Contestate deo signis a
portētis a varijs virtutib? a spi
ritu sancti distribucōibus sc̄dm
suā volūtate (a testimonium n̄m
nō accipitis) a h̄ est incōueniēs
q̄n exceptio cōn̄ hostes nō h̄etur.

Jobis. iij. qd̄ vidit ⁊ audiuit h̄
testatur ⁊ testimonium eius nemo
accipit. hoc at̄ puenit ex hoc qd̄ il
le q̄ testificatus ē cū suis pauper
apparuit et ideo veritas ip̄ius cō
tempta fuit. **V**nde Job. viij. di
xerūt. Tu de teip̄o testimonium p
hibes testimonium tuū non est ve
rū. Jobis. v. ego vxi in noie pa
tris mei ⁊ n̄ recepistis me. **C**ausa
aut̄ hui⁹ ē vt dicit glosa. qz car
nales estis (si terrena dixi vob̄)
Tercium est in q̄ r̄ducit ad mentē
similitudinē terrenā cui⁹ opaci
onem nō crediderūt ⁊ hoc est qd̄
dicit: si terrena dixi vob̄: s̄m si
militudinē sp̄us terreni q̄ vbiqz
spirat ⁊ format natūalia ad simi
tudinē sp̄ūaliū (⁊ n̄ creditis)
sp̄ūalia ad similitudinē terreno
rū sumpta qz sic dicit Greḡ. **R**e
gnū celozū ideo terrenis simile eē
dicit̄ quaten⁹ ex h̄is q̄ animus
nouit surgat ad incognita q̄ nō
nouit et ex h̄is q̄ vsu didicit q̄ si
cōfricat̄ icalēscat **S**upernatūa
lia em̄ vt dicit dyonisius nō pos
sūt a nobis cognoscā nisi p̄ terre
nozū similitudinē: **S**i ergo: si
militudinē terrenā posita nō ad
huc creditis cū tamen s̄m simili
tudinē eozū credere deberetis (q̄
mō si dixerō vob̄ celestia) sine ter
renozū similitudinē (credetis)
q. d. nullo mō credetis **S**apien
ix. difficile estimamus q̄ in terra
sūt ⁊ que in p̄spcū sūt estimam⁹

cū labore ⁊ q̄ in celis sūt q̄s inue
stigabit⁹: sic ego legi s̄m **C**ris.
Aug⁹. autē dicit qd̄ terrena q̄ di
xit fuerūt qn̄ dixit. soluite tēpluz
hoc. hoc em̄ dixerat de solucōe cor
poris terreni sic supra expositū ē
s̄ prior expōsicō est cōueniētiōr.
Job. xxxviij. Nunq̄d nosti ordi
nē celi ⁊ racōem eius pones in ter
ra? **R**acō em̄ celi in terra ponitur
qn̄ celestia vt dicit Greḡ. simili
tudimib⁹ terrenis cōpantur (**E**t
nemo ascēdit in celū) **H**ic decla
rat baptismū per effectū quo per
baptismū celum apit̄ ⁊ dicit tria
ip̄ossibilitatez in celū sine bap
tismo ascēdēdi possibilitatē p̄ filiū
verbū in celum veniēdi. ⁊ causaz
hui⁹ oñdit eē dimitatem verbi i
carnati. dicit ergo: ⁊ nemo ascē
dit: hoc ē ascendere poterit: in ce
lum: qz qui terrenā ⁊ cōcupiscē
cie habet natūritatem i celū nō ascē
dit. q̄a hoc peccatū originale tra
xit qd̄ paradysum clausit. **1. Cor.**
xv. Caro ⁊ sanguis regnū dei nō
possidebunt ⁊ corruptela i corrup
telā non possidebit. **Gen. iij.** che
rubim ⁊ flāmeuz gladiū colloca
uit dñs ad custodiendā viā lig
ni vite ⁊ ideo accessus nō patet fi
lijs p̄mi ade. q̄ caro de carne nati
sūt: sicut in an̄habitis ē dictū (n̄
q̄ descēdit de celo) hoc ē visibilis
in forma serui apparuit p̄ hoc vt
dicit Aug⁹. descēdit barutb. iij.
in terris visus ē ⁊ cū hominibus

conuersatus est h̄ est ad similitu-
dine hominū in forma hominis fa-
ctus: operacione spūs sancti et ideo
de corpis eius integritate fuit om-
nes qui eadem formā spiritus in
baptismo acceperunt. **Hic** enim ip-
se descendit **Rō. viij.** Ut sit ipse p-
mogenitus in multis fr̄ibz p̄s. **A.**
fūmo celo egressio ei. **Ep̄b. iij.**
Qui descendit ipse est q̄ et ascendit
vt adimpleret om̄ia. **Oia** autē ad-
impleuit qm̄ om̄ibz el̄is formā su-
am per sp̄m̄ adopcōis indidit
donec om̄s occurrant in virū p̄fe-
ctū in mēsurā etatis plenitudis
xp̄i vñ gl̄o dicit q̄ ascendit h̄m̄ q̄
h̄o qz sic h̄oibz formā filiacōis coi-
cauit p̄ quā in celū exaltat. descē-
dit autē h̄m̄ q̄ de? qz sic i forma
hūana visibilis apparuit vt h̄o-
bus formā daret dīmā. vñ gl̄o.
hoc p̄tinet ad sc̄dām natūratē in
sp̄ū qz nemo i xp̄o ad p̄m̄ ascē-
dit nisi q̄ ex sp̄ū nascit (fili? h̄oibz
q̄ est in celo) h̄m̄ q̄ deus et iō eadē
fili? adopcōis adoptiui in celo ef-
ficiuntur p̄ formā filij naturalis et
sic om̄s sibi cōformes saluātur et
null? alius **Mich. ij.** Ipse ascendit
p̄ndēs iter ante eos **Ysaie. lxiij.**
Quis est iste q̄ venit de edom tan-
dis vestibus de bosra **Iste** formo-
sus in stola sua gr̄d̄ es in multi-
tudie fortitudis sue. **Mirabilis**
enim formosa est stola sanctorū qm̄
totū vestis xp̄i in forma est filij q̄
est forma gr̄cie quā spūs sanct?

in om̄ibz sanctis formauit p̄ ad-
opcōnem **Ysa. xlix.** **Vivo** ego di-
cit dñs. qz h̄is om̄ibz velut orna-
mēto vestieis et arā dabis eos et
bi velut sp̄osa p̄s. **Amict?** lumie
sicut vestimēto. vñ **Aug?** dat si-
militudinē istius locūcis sicut
si aliq̄s nud? descenderet de mon-
te et reascēderet vestitus: diceret
qz nemo descendit de monte nisi q̄
ascendit in montē et eouerso ne-
mo ascendit in montē nisi qui de-
scēdit de monte: filius hominis:
gl̄o. cū dicit filius hominis ascēdit
dat nobis ascēdendi certitudinē
cum filij hominū sim? : qui est in
celo: in forma dei quā largitus ē
nobis **Amos. ix.** **Qui** edificat in
celo ascensioem suam et fasciculū
suū in terra fundauit fasciculū
autem suū sunt electi **Jer. xxij.** **Ce-
lum** et terrā ego impleo **Ysaie. lxvi.**
Celū michi sedes est et terra
scabellū pedum meorum. **Sunt**
autē quidam qui querūt vtrum
hoc qd̄ dicitur hic conueniat cri-
sto sc̄dm̄ humanā naturā vel di-
uinā aut sc̄dm̄ vtrāqz. **Si** sc̄dm̄
humanā. **Contra** illius non est
descēdere qui i infimo fuit humi-
litas. **Si** autē sc̄dm̄ diuinam
Cōtra illius nō est ascendere qui
i fūmo est maiestatis. **Si** sc̄dm̄
vtrāqz aut diuisim aut iunctim
Si diuisim. **Aut** ergo fit qz na-
tura hūana descendit et tūc sequi-
tur idē qz prius et tūc eadē diuina

ascendit qđ ecā prius ostēsum ē
ēē in cōueniens. **S**i autē hūana
ascendit hoc quidē esse possz aliq
modo fm ascensū locā h̄ tūc dīme
descendere nō uenit. qz humili
ari nō potest a qz ē ubiqz. **A**d h̄
aut nō est difficile rñdere qz hoc
qđ xp̄us de se dicit fm vtrāqz na
turā put ip̄e vnū corpus ē cum o
mibus electis. **S**ic ecā racōe for
me filij quā opacione sp̄ū sancti
habet ille h̄ qđ dicit xp̄us sibi in
ditā fm vñionē faciētez ēē p̄sona
le. a rōne eiusdē forme quā p ad
opcōnem hñt mēbra eius ē ascē
dere in celū. racōne autē forme di
uine in qđ visibil̄ apparuit: hōmī
largiēs suā dātātē ē descēdere nec
ex hoc seq̄t qđ dātās humiliata
fuerit vel r̄stricta localit̄ que est
vbīqz. qz in illo descēsu nec cōmix
tionē passa ē nec mutacōem sed
aliquid in se assumpsit qđ p̄us
nō habuit a alicui se conforma
uit in natura assumpta cui p̄us
cōformis p naturā non fuit. racō
ne cui? inferius apparuit fm qđ
prius nō apparuerat a hoc modo
venit. **I**n celo aut semp fuit ē et
erit p dīmitatē. **E**t qđ quidam di
cūt qđ nemo ascēdit in celū ppria
v̄tute nisi qđ descendit de celo. **V**er
est. qz om̄is qui ascēdit v̄tute ip
sius ascēdit a ip̄e solus per virtu
tem suā ppriam ascendit. **E**t iste
ē intellectus istius lr̄e catholicus
a ver? (**E**t sic moyses) **D**ic dat

prncipiū p qđ baptisim? opat
regñacionem. hoc enī passiois
xp̄i est sacramentū a dicit duo. s.
figurā passiois a mīsteriū fidei
de figurā passiois dic. **E**t sic moy
ses: **N**umeri. xxi. fac serpentē ene
um a eige eū in palo a qđ percussus
aspexerit eū uiuat. **I**ste serpens
eneus qm̄ nihil veneni habuit h̄
multū sonoritatis. qz es sonorū ē
figt xp̄m similitudinē habentēz
in forma hūana cū venenatis. h̄
ē peccato viciatis: nihil tamē ha
buit veneni siue pcti. **E**rectio autē
eius in palo erectōnē xp̄i signifi
cat in cruce. **E**t aspectus in eū: est
intuitus fidei ad xp̄m patientē a
h̄ fidei aspectus sanat credētes a
hoc rāgit h̄ in figura. qz passio et
sanguis xp̄i in regñacionis sacra
mēto opatur. **Rō. vi.** Consepul
ti sumus cū illo per baptisimū in
morte. vt quō surrexit xp̄s p glo
riā patris. ita et nos in nouitate
vite ābulemus. **Col. iij.** Mortui
enī estis a vita v̄rā abscondita ē
cū xp̄o in deo. **I**ste serpens eneus
ere sonorū. qz in cruce p̄dens oīa
sonuit qđ erāt necessaria ad sanita
tem eorū qui percussi fuerāt a līn
gua serpentis antiq̄. **Luce. xxiij.**
pater ignosce illis qz nesciūt qđ
faciūt. pater in manū tuas cōmē
do sp̄itū meū a c̄. **Vñ** ecā centu
rio audiēs sonū hui? eris: glori
ficauit eū dices **Math. xxvij.** ve
re filius dī erat iste. figurā autem

serpētis eligit qz serpēs pre omi
b? alijs caput habet mobile-ita
eciā qd directe a tergo respicit a h
sibi natura dedit vt possit post se
occafiones accidētes suo lōgo cor
pi respicere: a sic p arāispexionē
dicat esse prudēs animal in bono
vel astutiū in malo. de bono qdem
dicat. **Matth. x.** Estote prudētes
sicut serpētes. de malo autē **Gen.
iij.** Serpēs erat callidior cunctis
aiantib? terre a ideo serpēs a xpō
a dyabolo attribuit. **Xp̄s** em to
tā longitudinē sui corpis aspexit
a occasiōes pctōz abstulit. dy
abol? totū corp? humani geneis
ifecit. pprietates at serpētis sup
mathū a lucā sunt nōte h est qd
dicat **Sic** moyses (exaltauit ser
pētē in deserto) p qd eduxit po
pulum. **Deuterono. viij.** Ductor
tuus fuit in solitudine magna at
qz terribili in qua fuit serpēs fla
tu adurens a scorpio: a dyphas
que solitudo mūdum significat
cum dyaboli insidijs temptans
per astucias est flatu adurens
retro pūgens in penis a an blan
diens p delectamēta qui exhibet
est scorpio libidiem autem accē
dens a cōcupiscēciam excitans.
Est dyphas que quē patit inde
finēter fitit. vnde sequitur (ita ex
altari) in cruce (oportet) hoc est
oportunū est ad conueniētem re
tempcionū (filium hominis) qz
in hoc passus est i quo filius bo

minis est. **Johānis. xij.** Ego si
exaltatus fuero a terra omnia tē
bam ad meipm p̄s. Exaltare do
mine in virtute tua cantabim? a
psallem? virtutes tuas. **Johis.
viij.** Cum exaltaueris filiū homi
nis tūc cognosceas quia ego su
cris? exaltatus a terra maximā
sue cognicōnis virtutem osten
dit tam in celo q̄ in terra q̄ in
mortuis qui erāt in inferno. Et
ideo sic dicitur philippē. secūdo.
Sibi curuatur omne genu celesti
um terrestriū a infernorū a om
nis lingua cōfiteat sibi quia ip̄e
est in gloria patris **Can. viij.** Di
xi conscendā in palmā a compre
hendam fructū eius. **F**ructū emz
redempcionis apprehendit per vi
ctoriam palme crucis. **(Vt** omis
qui credit) **H**ecōm est in quo po
nit similitudinē ad respectū qui
respiciēbāt ad serpētē erectum
Sic em per fidem respiciatur ad
cruāfixū a hoc est qd dicit ois q
credit: hoc est qui in fide forma
ta respiciat a tendit (in ip̄m) hoc
em est vt dicit **Augustin?** Cre
dere in ipsum. **N**am fide informi
a demones maliqz credunt qui
dem a non saluatur. **Jacobi** secū
do. **D**eniōes credunt a contremi
scunt (nō pereat) propter virus
ātiq̄i serpētis sibi infusum (sed
habeat) **J**am antitotū p graciā
recipiēs (vitam eternā) p bap̄ti
simū receptū in fide crucifixi a hoc

significatum est. **Exo. vij.** vbi ser-
pens moysi deuorauit serpentes ma-
gorum. **Sap. xvi.** filios tuos nec
draconum nec venenatorum vicerunt
dentes. misericordia enim tua adue-
niens sanabat illos. **Sed** tunc
queritur de hijs qui fidem habent for-
mata. et tamen perunt et non recipiunt
vitam eternam quia non perseverant. **Ma-**
thai. i. qui perseverauerit usque in fi-
nem hic saluus erit. **Ad** hoc dicen-
dum quod habens fidem formatam non pe-
rit sed saluatur secundum hoc quod habet apud
se causam salutis et si peribit hoc non
est ex insufficiencia fidei que per dilectionem
operatur sed ex hoc quod non perseverat
et hoc est vera solutio. dicunt tamen qui-
dam quod salus est fidei non fidei. **Thi-**
mothai. i. Caritas est de corde puro
et conscientia bona et fide non fi-
cta hoc est fragili. dicunt ergo quod fi-
des ficta est dupliciter. **Si** enim non
credit non est fides. si autem credit
et non amat formatam non est. si autem
credit et amat et non perseverat di-
cunt quod ficta est et ideo non saluat. hoc
autem solutio non tamen falsa est sed etiam
am heretica quia cum fictum non ponat
aliquid sequitur ex hoc quod quantumcumque
quod sanctus secundum partem iustitiam fi-
dem veram non habeat et constat hoc
esse falsum. quia aliquando veram et fortiozem
quam ille qui perseverat. **Apoc. ij.** Memi-
to unde exideris et prima opera fac
quod nihil esset dictum si per opera salu-
tem non meruisset. **Teneda** est er-
go prius inducitur solutio. **Queit.**

autem **Crisostomus** quare dominus non apte dixit
nicodemo de sua passione sed per fi-
guram latentem significauit. **Ad** hoc
autem quare induxit similitudinem ser-
pentis et non alterius non terribilis
animalis cum talia in multis sacrifici-
is suam passionem significatis in
veteri lege describantur. **Ad** hoc non
datur secundum **Crisostomum** quod dominus suam passio-
nem ut medicinam peccati et ut prefigu-
ratam in lege nicodemo amico suo
voluit declarare. ut medicinam autem
non declararet nisi ostenderet quod exclu-
deret primum serpentis venenum. oportet
autem medicum in eadem natura esse
cum egrotato ut ex seipso intelligat quod
liter egrotus sit subueniendum et ideo
oportuit christum similem carnem habere
cum hijs quibus venenum est infusum.
et sicut se per veritatem assimilauit
homini saucio in omnibus propter pecca-
tum ita etiam curam debuit ostendere ad
similitudinem eius qui prima causa
fuit peccati. **Quod** ut melius intelligatur
oportet notare quod aliter curat in-
fectio veneni: et aliter alia infirmi-
tas. **Infectio** enim veneni curat per
tyriacam que sumitur de serpente hoc
est de caribus ossibus et humore ser-
pentis et veneno et ideo sicut est ser-
pens venenans ita est serpens venena
curans. et ideo exclusio veneni primum
conuenienter non ostenditur nisi per cu-
ram serpentis scilicet. **Alia** autem anima-
lia que in lege offeruntur non signifi-
cant hoc modo ut medicinam passio-
nem christi. sed potius significant ut

oblatōez factā p̄ri ad recōdiliatio
nē et iō hoc mō passio xp̄i vt anti
totū etra venenū primū nō signi
ficat nisi p serpentē moyfi. Sic
em̄ serpens moyfi similitudiez ha
buit serpentis venenati et tam̄ fuit
antidotū etra illū. Ita xp̄s simili
tudiez habuit carnis pct̄i et tam̄
antidotū fuit cōn pct̄m. Rō. viij.
Misit filiū suū in similitudinē
carnis pct̄i et de peccato dā nauit
pct̄m in carne. Glō. h̄ est de filitu
dine pct̄i dā nauit hoc est de leuit
pct̄avn̄. Gal. iij. Xp̄us nos rede
mit de maledcō legis factis p nob̄
maledcūm h̄ est maledcō p̄mo si
milis. Ad h̄ autē q̄ q̄rit quae in
duat p̄figuratū in lege. dicendū
q̄ p̄ito in lege loq̄bat et iō eū ex
h̄is q̄ sūt legis ad fidē passiois
manuduxit. S; adhuc q̄rit Cri
sol. q̄re dixit exaltat et nō suspēdi
cū dicat Job. vij. Suspēdiū ele
git aīa mea et mortē ossa mea. Ad
hoc autē dicendū videt q̄ suspen
diū sonat horrore. exaltacō autē p
cruce sonat effcūs crucis honesta
tē. qz crux exaltat et ne horrez n̄
codem? adhuc i fide pusill? dixit
exaltari p suspēdi. Job autē sp̄ua
lis amplectēs crucis suppliciu; et
obprobriū posuit verbū suspēdio
nis h̄ est ergo qd̄ dic̄. (Sic ei de
us dilexit mūd) pbat om̄ia q̄ di
xit a fine sue legacōnis et est sc̄da
p̄scapituli. diuidit autem pars
ista in tres ptes. In quarū p̄ma

ostēdit finē sue legacōnis scilicet
hōim sanctificacōem et salutē. In
secunda huius salutis ostendit vi
am ibi: qui credit in eum nō iu
dicat. In tercia autez ostēdit vie
illius causā ibi: hoc autē est iudi
ciū. In p̄ma harū duo facit p̄mo
em̄ ex mouēte p̄m̄ ad missionē
ōndit q̄ nō nisi salutez mittēdo
intēdit. In secūdo hoc p̄ finē ip̄si
us missionis ex parte missi pate
fecit. Adhuc in p̄ori harū duo fa
cit in quorū p̄mo dilectōem mit
tētis circa missum in signuz dile
ctōnis eoz ad quos mittatur ex
aggeat. In secūdo finē quē i mis
sioe intendit declarat dicit ergo
dilectōem premitēs. Sic: hoc
est int̄ntum de? dilexit mūdum
ad quē misit filiū. Et qz hoc euā
geliū legitur in sc̄da feriā p̄thē
costes notatur i verbo isto q̄tuor
deus diligēs. dilectō et mundus
dilect? et modus dilectōnis im
portatus per hoc q̄ dicit sic. de? er
go est de? pater q̄ ex paterno af
fectu dulcissimo sapiētissimo for
tissimo dilexit. dulcissimo quia ama
ritudinē in dulcedinem cōuertit
sapiētissimo quia tam sapienter
mundo p̄uidit. Sed et fortissimo
qz per dilectōez sic fortiter a for
tissimo dracone et leone mūdum
eripuit. p̄ris em̄ affect? et dulcis
est et sapiēs est et fortis est et im
mutabilis est. dulcis est vt allia
at dilcōs. sapiēs est vt psuadeat.

fortis ē vt trahat. de primo Sa
pien. xvi. substācia em̄ tua dulce
dinez tuam quā in filios habes
ōndebas. Prouerb. i. En pfero
vobis spiritū meū. hoc ē dilectio
nē meā. Eccl. xxiiij. spūs em̄ me
dulcis ⁊ hereditas mea sup mel
⁊ fauū Sapien. xij. O q̄ bonus
⁊ suavis ē spūs tuus in nob̄ do
mine. b̄ gustauit ionathas fili
us colūbe. hoc ē dilcōnis spūs san
cti ⁊ dixit. i. Reguz. xiiij. gustau
i paululū de melle isto. hoc ē de pa
tris dulcedine ⁊ illuminati sunt o
culi mei. de sapientissimo affectu
dilexit qz tā sapient̄ de redēpcōis
mō cogitauit. Rō. xi. O altitudo
diuiciarū sapiēcie ⁊ sciēcie dei q̄
q̄s em̄ cognouit sensū dñi. Ysa
ye. xl. cū q̄ inijt cōsiliū ⁊ instruxit
eū ⁊ erudiuit eū sciēciam ⁊ viam
pudēcie oñdit illi. vñ Aug. de
se dicit in libro de cōfessionibus.
nō faciabar illis dieb? dulcedie
mirabili cōsideraē altitudinē cō
siliū dñi sup salutez generis huma
ni Mirabil̄ est facta sciēcia tua
ex me cōfortata ē ⁊ nō potero ad
eā. Mirabile em̄ cōsiliū sapiēcie
fuit qz cū homo supbus cupiens
⁊ nō valens fieri sic deus cecidit
set: ip̄e sic homo fieret ⁊ p assump
tam carnē lignū notās p qd̄ cecid
erat p lignū hōimem redimēt et
imōrlitatis gloriā qua nudatus
fuerat redderet hōim p gloriā re
surrectionis. hāc em̄ sapiēciam

nō nisi hūme sapiēs poterat cogi
tare. sic ergo sapiētissime dilexit
dilexit etiā ex affectu fortissimo
cui nec mors. nec mortis autor.
nec infernus resistere potuerunt
Can. viij. fortis est vt mors dile
ctio diua sic infernus emulatio.
aque mul. nō po. exti. cai. Numei
xxiiij. Cui? fortitudo ē sicut rino
cerotis. Job. xij. Apud ip̄m est
fortitudo ⁊ sapiēcia. sic ego deus
pat̄ diligit vt alliciat te sui amo
ris dulcedo. vt caueat tibi sui a
moris sapiēcia. vt eripiat te sui
amoris fortitudo ⁊ hic ē patern?
affectus: dilexit: hoc ē dilcōnem a
se pcedere fecit ⁊ ideo legitur b̄
euangeliū in festo spūs sancti. q̄ a
tūc sollempnizat̄ festū in quo spūs
sanctus vt dilcō pcedit in mun
dū. Dilcōnis em̄ verbū trāsitūū
ē ⁊ trāscōnem spūs importat q̄
spūs sanctus a pat̄ pcedens trāsit
in mundū vt mundū sanctificet.
Semp̄ em̄ trāsit dilectio a dili
gente in dilectū. ⁊ ideo etiā b̄ sig
nificat̄ dilcō trāfire i mundū cū
dicit: deus mundū dilexit: Dilcō
aut̄ est spūs sanctus. qz celebrat̄
festū trāsitus spūs sancti i mundū
diligendo ergo mundū mittit di
lcōnem suā in mundū vt ipsa di
lcōne mūdus afficiat̄ doceatur re
pleatur ⁊ couertat̄. Afficiatur in
spū amoris. doceat̄ in spū verita
tis. repleat̄ i spū plenitudis fō
talis Conuertat̄ in spū patris ad

se omnia congregatis. de primo horu
dicit **Can. v.** **Vulnerata caritate**
ego sum multum enim caritate domini
amoris affectata fuit quae se sensit per
fide esse vulnerata. hinc est quod
sodales amici hoc est ad angelos
clamans dicit. **Can. v.** **Nunciare di-**
lecto meo. quia amor est languis. Amas
est amore vulneratus et si cito ex
amato non assistit consolationis reme-
dium languis destituit et extasim pa-
tit. **dyonisius** de divino amore. Est
autem extasim patiens divinus amor
et non finis amatores ipsi esse sui
ipsorum. quia totos ipsos transponit
in amatum. sic enim profundissime
afficit. affectatos autem docet in
spiritu veritatis **Joh. xiiij.** **Cum** venit
ille pacit? spiritus veritatis docebit
vos omnia et suggeret vobis omnia. quod
facile enim suggerit amanti quia
amor ipse notitia est **Joh. xxxij.**
Spiritus est in vobis? et inspiratio al-
tissimi dat intelligentiam. hinc est
quod dilectionem ut ignem nobis deus
immittit quia ignis ardet et lucet.
Ardet afficiendo et lucet erudiendo.
Tren. p. **De excelso** misit ignem in
ossibus meis et erudiuit me **Actu.**
ij. **Apparuerunt** illis dispartite lin-
gue tanquam ignis ut afficeret ignis
lingua ut erudiret. replet enim affe-
ctatos nec non et eruditos fortali-
tate donorum plenitudine **Sapientie.**
p. **Spiritus** domini replevit orbem terrarum
et hoc quod continet omnia scientiam hinc
est. id est celum quia orbem replevit to-

nis gratie et celum quod omnia continet re-
plet donis gratie. donis suis angeli-
ca restaurans ruinam peris. **Repleti** su-
mus? mane manna tua et exultauimus? et
delectati sumus. **Actu. ij.** repleti
fuit omnes spiritu sancto et ceperunt loqui
ut spiritus sanctus? dabat eloqui illis
Joh. xxxij. **Plenus** sumus? hinc omnia?
et coartat me spiritus vteri mei en-
ter me? quasi mustum absque spiri-
culo quod lagunculam novam disru-
pit sic quod de spiritu dilectionis concep-
tum gaudium nec corde tenere valet
nec ore exprimi. **Sic** autem repletum
mundum ad primum auertit celestem
et reducit quia spiritus sanctus? ad hoc in-
nos per dilectionem dei percedit ut nos
ad fontem reducat dilectionis peris.
Spiritus tuus? bonus? deducet me in ter-
ram rectam **Ysa. lxij.** **Spiritus** domini du-
ctor est? fuit sic eduxisti populum tuum
ut faceres tibi nomen gratie **Eze. i.**
Cum eleuaretur spiritus de terra elaua-
batur piter et rote sequentes eum
spiritus enim vite eant in rotis. **Sic**
ergo dilexit mundum. mundus? autem
ut plato dicit ideo mundus dicitur
quia mundissimo exemplari forma-
tus a deo exiuit. **Boetius** in libro
de consolatione philosophie mun-
dum mente gerens pulchrum
pulcherrimum? ipse: et sic notatur quod
mundus si vere mundus est fit mu-
dus quidem mundicia sanctitatis si-
militudinis et pulchritudinis. sancti-
tatis ut prima quam ab immateriali
deo mundiciam concepit retineat.

Similitudinis vt pinaginez di
uinā retineat et cōseruet - pulchri
tudinis vt honestatē preferat ce
lestis cōuersacōnis - De mundicia
quidē dicit **Leuit. xix.** - sancti esto
te quī ego sanctus sū. **Luc. i.** - In
sanctitate et iusticia corā ipō omi
bus dieb? nostris - pfecta em̄ sā
ditas pfecta ē mundicia et ab oi
inquinamento libera sic dicit **Oyo
mifius** De similitudine autē dicit
Gen. i. - faciam? hōiem ad yma
ginē et similitudinē nrām **Ezech.
xxviii.** - Tu signaculū similitudinis
plenus decore in delicijs paradisi
dei fuisti. vñ violās sanctitatē per
imundiciā? et dissimilitudinē re
cedēs a similitudine dīna nō est
aliqd de mundo sūm q? h? mund?
sumitur q? ille ē mūdus quē dile
xit et in quē pulchritudinē suam
cōgessit. **Ps.** - Pulchritudo agri
meū est q? floret celesti cōuersaci
one. **Judith. x.** - Cui dñs addidit
splendore - q? om̄is ista cōposicio
nō ex libidine s? ex virtute pende
bat ibidē. **Incredibili pulchritu
dine om̄ oculis eāt gōiosa** Sic
ēgo dilexit mundū. **Deut. xxxiiij.**
dilexit populos ōnes sādī in ma
nu sua sūt. **Iher. xxxi.** - In carita
te perpetua dilexi te - ideo attraxi
te miserās vnde etiā non tū dile
xit s? vnculo dilcōnis sibi mūdū
attraxit. dilexit autē sic (vt filiū
suū vngemtu daret) In hoc no
tat forma et modus dilcōnis - s.

quā et qualit? ad qd dilexerit
et in q? quāto q? intntū vt filio nō
pceret. q?liter vt in morte et i mū
dū. et in quo vt vngemtu offer
ret et ad qd (vt qui credit i eum
nō peat s? habeat vi. e.) **Dic ego**
de quāitate q? sic dilexit: vt filiū:
nō seruu non adoptiuū s? natura
lez et consubstanciale filiū quē de
corde suo gemitū tanq? scipm dili
gebat. **Grego.** - Omnia erga nos
tue caritatis dilcō vt seruu redi
mēs filiū tradidisti. **Rō. viij.** - qui
etiā pprio filio suo nō pepat s? p
nob? omnibus tradidit illū. **Quis**
ergo nos sepabit a caritate xpī
forte diceret q? nō fuit fili? dile
ctus quē p seruo tradidit. **Ad h?**
pater de celo rñdet **Luce. iij.** - **Ma
thai. iij.** - Tu es fili? meus dilect?
in quo mihi bene cōplacui. **Con
stat** ergo q? placitū est pascens
in amato dilcō. ergo cū in ipō cō
placuit sibi totus in amore filij
pascēbat. **Inestabile** ē ergo si
gnum dilcōnis ad seruu vt filiū
naturale de corde suo gemitū in q?
eius tota dilcō pascēbat p ser
uo traderet vngemtu in q? tot?
erat cōgregatus paternus affe
ctus q? si sūm habuiss? vel habere
potuiss?et: min? istū dilexiss? - s? q?
hoc eē non potuit tradere illū infi
mite dilcōnis ad seruū signū fuit
Joh. i. - vidim? gloriā et gloriā
q?si vngemti a patre pleni? gra
cie et veritatis. qui sicut **basilius**

dicat totā hereditatē patris habet
in gratia et gloria et eā cum scdo
gemitu nō diuisit. **Gen. xxiij.** Per
memetipm iurauit quia fecisti rē
hāc et non pe. v. t. ppter me quia
benedicēs benedicam te. **Si de?**
hoc in homine tūtū pendit qntū
debet homo hāc in deo pendere di
lectōem. **Eccē qntū dilexit.** Qualit
autē vt talē filiū et talit tūtū dile
dū daret in carnis hūilitatez in
vite paupertatē in mortis amāitu
dinē in crucis cōfusiōem de pmo
tor. **Phil. ij.** Hūiliauit semetip
sum fact? obediēs pri formā sui
accipiēs in similitudinē homin fa
ctus et hūitu inuētus est vt homo
et ibidē dicit q exinamuit semetip
sū et ideo ppter carnis hūilitatē et
passibilitatē dicit minorat? ab an
gelis p̄s. **Minuisti eū paulomin?**
ab āgelis. **et de scdo dicit. ij.** **Cor.**
vij. Prop̄ vos egen? fact? est cū
esset diues vt nos illi? imopia di
uites essem? **Zach. ix.** **Iste pau**
p sedēs sup azimam p̄s. **Egen?** et
paup ego fui; a iuuetute mea af
flict? autē hūiliatus et turbat?
sum. **Matth. viij.** **Vulpes foueas**
hnt et volucres celi mōs. et p̄s.
Diuiserūt sibi vestimēta mea. et
paup at natus. paupior ouersa
tus. pauprim? fuit i cruce spoli
atus. de mortis amantudine dicit
Tren. iij. **Recordare paupertatis**
moe trāgressiōis absyntliij et fel
lis. **Et iō de morte inflita a iudeis**

dicat vna eorū vna fellis et loti?
amarissim? fel draconū vniū eorū
qd in in cruce mouēt vna mea
pp̄mauit. **Vere in amantudine**
mortis fuit q penā mortis in cor
pore et fellis amantudine in ore
i aure insultationē crucifigentiū
in oculis sustinuit cōfusiōem et
recūdiam suorū iuxta crucē astā
cūm et in narib? fetorem cadaue
rum et p̄cipue fetore ingrati tūdi
nis eorū quos doceat et quibus
multa miracula fuerat operatus.
p̄s. **Sepulchrū patens guttur**
eorū quādo ingrati pro omnib?
bonis mala reddebant. de crucis
cōfusiōe. Hebre. xij. **Sustinuit**
crucem cōfusiōe cōtempta. **Phi**
lipp. ij. **Factus obediēs patri v**
qz ad mortē mortem autē crucis
Sic ergo mortis cōfusiōem mor
tis amantudinem mortis crucis
amulauit horrore. Attende ego
qntē et qualis dilectōnis filium
vmigentiū dei patris et dñm ma
iestatis sic humiliat? sic depaue
rari sic affligi et sic cōfundi prop
ter seruū hoc est ergo qd dicit vt
filium suū vmigentiū daret. Ad
quid autē subiungit? (Vt omnis
qui credit in eū non peat sed ha
beat vitā eternā) vt tūtū possit
eē meritū fidei et premiū credenti
um q libeāt a morte vitam eter
nam adipiscātur. iam autem an
te dictum est quid sit credere in
eum. hoc enim ip̄i primē veritati

que in filio et in verbis eius est propter
se et super omnia assentire et in hanc
veritate per dilectionem tendere et ad
idem corpus. Sic credit qui se
totum sue veritati committit et obedit
Ysaie xxxviii. Memento obse-
cro domine quomodo ambulaveri coram te
in veritate et quod bonum est in oculis
tuis fecerunt et ideo ille qui hoc dixit
non perijt sed sanatus longioris inue-
nit vitam. **Luci vii.** Fides tua te
salvum fecit vade in pace etiam non
perijt sed liberata a septem demonibus
gratias egit. **Matthi xv.** O mulier
magis est fides tua fiat tibi quod pe-
tisti et hec etiam non perijt sed libera-
tam filiam ab afflictione demonis
salvam recepit et hoc est quod dicit (non
pereat sed habeat: insuper vitam eter-
nam) vitam inquam non aialem sed spiritu-
alem non humanam sed divinam non
sicut somnum sed sicut vigiliam aialis
enim indiget humana errat et ea que
est ut somnus est ligata sed intelle-
ctualis divina non dormit neque dor-
miens est. De animali dicitur **i. Co-
rinthiis ii.** Animal homo non percipit
ea que sunt spiritus dei. Stulticia enim est
illi quod spiritualiter examinetur et pro-
bat vitam spirituales humana autem er-
rat et in multis decipit. **Sapientia
ix.** Cogitationes mortalium timide
et incerte providentur. **corp? enim
quod cor a a a ter in ha de s m
co a ideo vita humana quous intel-
lectualis fit et contemplativa non
potest esse beata vita autem divina in**

sanctis quous in hijs que sunt dei vi-
uat tamen est remissa et quasi somno que-
dam pigritie gravata et ligata ita que
non est libere expedita propter quod ad
vigilandum monemur a domino **Ma-
thi xxv.** vigilate itaque quod. **Apo-
calipsi iii.** Esto vigilans et confir-
ma cetera que erant mortua. vita
autem divina eterna in somnis non est sed
libera ab omni impedimento sicut et
ipse qui est vita et fons vite non dor-
mitabit neque dormiet. hec autem vi-
ta pura est firma vera alta et dul-
cis. Pura ut non sit velata. Firma
ut fluctuatione nulla sit mora. ve-
ra ut nullo modo sit mixta. alta ut in
toto sit quiescens. dulcis autem ut sit
placida. quod diu enim per fidem ambula-
mus non per spem: non habemus pu-
ram intellectuale vitam et divinam non
velata. **i. Cor. xiiij.** videmus nunc per
speculum ut in enigmate tunc autem
facie ad faciem nunc cognosco ex p-
te tunc autem facie ad faciem et ideo
tunc erit pura et intellectualis et divina
et non somno ligata visio mentis que
est vita eterna de firmitate autem
confirmacionis est quod ab ipsa cadere
non possumus. **Ps.** Confirmat autem
iustos dominus. **Itē** in eternum non co-
mouebit. **Itē** sicut motus spon non
comouebit in eternum. Adeo enim
firma et certa est veritas que comoueri
non potest et hec erit vita eterna
nra. Cognicio enim veritatis divine
vita eterna est. **Iohis vii.** ut cog-
noscat te solum deum verum et quem

misisti ihm xpm. hec em est vita
eterna q̄ veritate autē habet qz si
cut est verū aurū qd̄ aliene natuē
non p̄mixtū est ita est veravita q̄
morta et dolorib? mortis penitus ē
imp̄mixta. Apōc. xxi. Absterget
de? oēm lacrimā ab oculis scōz
et iam nō erit ampli? neqz luct?
neqz clamor neqz vll? dolor q̄ pri
ma abierūt. Alta autē est adeo
vt mēs humana nō videat q̄ ali
us ascēdat et iō est q̄eta in q̄ qui
escit? Ita qz nichil ampli? desideā
tur hec sūt alta mirabilia de q̄bo
diat p̄s. Mirabilis in altis dñs
In hīs accedit hō ad cor altū et
exaltat de? Ad hec alta assumit
nrām mētem deus vt dicam? dñi
est assumpcio nrā et sancti israhel
regis nrī ibi introducti ad rēgem
assuerū sedentē in excelsō throno
dicem? cū? Est. xv. Valde mira
bilis dñe et facies tua plena gra
ciāz omē ei mirabile altū ibi di
cem? cū p̄s Illūinās tu mirabili
ter a montib? et mis ad qd̄ lumē
turbati sūt sicut ceca omīs insipie
tes corde Dulcissā autē est hec vi
ta. qz sicut diat aug? . ibi vita in
fonte suo bibit? Ysa. lv. Delcābi
tur i crassitudine aia vestra gusta
tur em et videt? ibi qz dulcis est
dñs p̄. Pe. ij. Sic em fit qd̄ diat
tur in p̄s. Aia ei? in bonis demo
rabit? Et illd̄. qui replet in bonis
desideriū tuū Sic ergo vita intel
lūali. dīna. et vigili. pura. et fir

ma. vera. alta. et dulci viuetes et
nāvitā possidebim? et h̄ est qd̄ di
at Gen. xxxij. Vidi dñm facie ad
faciē et salua facta est aia mea. ibi
erit qd̄ diat. ij. Coz. iij. In ean
dē ymaginē trāsformam̄ a cla
ritate in claritatē tanq̄ a dñi spū
ibi em sicut dr̄ p̄. Joh. ij. Simi
les ei erim? et videbimus eū sicut
est et vigilib? oculis semp aspici
em? eū et h̄ est vere hēre vitā eter
nā Johis. x. Ego veni vt vitā ha
beant et abūdancā? habeāt (Nō
em misit de?) h̄ ex pte eius q̄ mit
tit p̄ missiōis finē omia q̄ dca sūt
declarat et dic̄ duo tāgit em p̄mo
finis missiōis oppositū. Et scdo
tāgit in missiōe finē p̄positū. dic̄
ergo nō em. q. d. bñdico qz sic di
lexit mūdūz. ad quē sanctificā
dū misit filiūz non em dura cogi
tans misit de? pater (filiū suū in
mūdūz) carnē factū et in mūdū vi
sibile effectū (vt iudicet) hoc est
condemnet (mūdū) sentēcia finali
et h̄ est oppositū eius qd̄ intēdit
in missiōe (sed) misit eū (vt sal
uet) a piculo cōdemnaciōis eter
ne (mūdus) quē creauit (per ip
sum) filiū Rō. viij. Si deus iusti
ficat q̄s est qui cōdemnet? Ysa.
l. Prope est qui iustificat me q̄s
est qui cōtradicit michi Johis.
xij. Nō veni vt iudicem mūdum
sed vt saluificem mūdum. Sed
cōtra hoc esse videtur quod diat
Joh. v. Pater nō iudicat quēq̄

sed ōne iudiciū dedit filio. **I**tere
mie. xxiiij. hoc est nomen qđ voca
būt eum dñs iustus noster. **I**sa
ye. xvi. ipparabit in mīa solū et
sedebit sup illud iudicās in eq̄ta
te et velocit̄ reddens qđ iustū est
Ad hoc dicendū fm **Aug?** qđ
multiplex ē iudiciū **E**st em̄ iudici
um discreōnis de qđ dicit̄ in psal
mo **J**udica me de? et discerne cāz
meaz. et hoc fit qñ aliq̄ signo vel
facto in pñti boni a mal̄ discernū
tur sic filij isrl̄ discreti ab egipci
is fuerūt in plagis iudicō dñi in
ductis. **E**st aliud iudiciū pbacō
nis quo sancti pbati oñduntur
Ps. **J**udica me dñe qm̄ ego in i
nocētia mea ingressus sū. **E**t seq̄
tur pba me dais et tēpta me vze
renes meos et cor meum et vide si
via iniquitatis in me ē h̄ ē fac me
videre. **E**st itez iudiciū defensio
nis quo boni in iudicō dei a mal̄
defendunt. **P**s. **J**udica dñe no
cētes me expugna impugnātes
me apprehēde arma et scutū. **E**st
iterū iudiciū liberacōis quo boni
a ptate malozum liberātur **J**oh.
xij. **N**unc iudiciū est mundi. nūc
princeps hui? mūdi ciet̄ foras
s. qđ nō potest exercere maliciam
suā sup bonos sic fecit añ aduen
tum redemptoris. **E**st etiā iudici
um irritacōnis eoz qđ mali cogi
tāt contra bonos. vñ beat? **B**erni
hardus **J**ocundū plane iudiciū
qđ ille iniquus oim bonoz malle

ator: nolens et inuit? fabricet eis
coronas ppetuas du m̄ ōnes tēp
tat et ab ōnibus supat. **P**s. gla
dius eoz intret in corda ipozum
et arcus eoz cōstringatur. **D**iscat
in auroz pena redire suū. nulla
em̄ lex eq̄oz illa ē qđ qđ inuētores
penarū eisdem pens iudicentur.
Math. viij. **I**n qđ iudicō iudicaue
ritus iudicabimi. **E**st iterū iudici
um inflictōnis pene qđ fit modo i
pñti et hoc ē qđ quilibz malus pe
na sui mali plectat. **E**zech. xvi.
Judicabo te iudicō adulterarū.
Ozee. ij. **J**udicate matrē vestraz
iudicate qz ipa nō vxoz mea nec
ego vir ei? **Aug?** in libro cōfes
sionum. **I**ussisti dñe et sic est vt
pena fit sibi ōnis inordinat? ani
mus. et hoc iudicō homo malus
pūatur grāa et in bono naturali
vulnerat. **J**ohes **C**ris. ipm̄ dis
credere impenitentiū supplicium
est **E**st iterū iudiciū discussio
nis in qđ discutiēter merita singulorū
Dan. viij. **J**udiciū sedit et libri
apte sunt et describit. **M**ath. i.
xxv. qđ statuet oues qđdem a dex
tris hēdos aut a sinistris. **E**t dic
btus **G**reg. qđ in illo iudicō erūt
quatuor ordines. **Q**uidā em̄ nō
iudicātur et saluātur quoz meri
ta sūt excellētis virtutis sic sunt
valde boni. de qđ dicit̄ **M**ath.
xix. **S**edebitis sup sedes duode
cimi iudicātes duodecī tribus isrl̄
Quidā autem medio critez boni

qui iudicatur p̄ discussionē a sal
uatur de quib⁹ **Math. xxv.** dicitur.
Esurui a dedistis michi mā
ducare. **Et** dicitur. **S**ūt medio crit ma
li qui iudicatur a condemnatur
de quibus ibidem dicit. **E**surui a
nō dedistis michi māducare. **Et**
Et sūt valde mali de quibus dicit
p̄ntē **Thimo. v.** Quorū hominū
p̄tā manifesta sunt p̄cedētia ad
iudiciū a hī nō iudicatur discus
siōe aliqua a tamē cōdemnātur.
Est item iudiciū cōdemnātionis a
hoc est duplex. est em̄ cōpaciōis
de quo dicit **Math. xij.** a **Luc. xi.**
Regia austri surget aī generaci
one ista a cōdemnabit eam qz ve
nit a simib⁹ terre audire sapiam
salomōis. **Et** est itē iudiciū con
demnātionis ex retribucōne meri
torū **Apo. xvij.** **V**erere ciuitas
illa m̄gna babilona a ciuitas illa
fortis quī vna hora venit iudiciū
tuū. **D**icendū ergo qz iudicio cō
demnātionis nō iudicat xps in p̄
mo aduētū. s̄ alijs iudicijs mul
tos diiudicat **Dan. xij.** **D**e p̄te
eos ab inuicē a diiudicabo eos h̄
ergo est qd̄ dicit: nō em̄ misit de
us: pater in p̄mo aduētū: filiū
suū: naturalē a redemptorē: vt
iudicet: iudicio cōdemnātionis
mūdum: qz sic nō esset redemp
tor **Joh. viij.** **M**ulier vbi sunt q̄
te accusabāt: nemo te cōdemnat.
Nec ego cōdemnabo s̄ supple per
misericordiā absoluo. vade iam

ampli⁹ noli peccare. **I**n hac enī
muliere ostēdit qz venit p̄ miseri
cordiā absoluerē peccatoēs: a nō
cōdemnare a hoc est qd̄ dicit: s̄ vt
saluetur: p̄ penitentiā a misericor
diā: mūdus: q̄ in se veram habu
it nois significaciōem non q̄ mū
dana diligūt hunc em̄ mūdum
saluat. **V**ed obiicit qz si salus mū
di est finis missiōis d̄ni: videtur
sine frustrari qz multi sunt q̄ non
saluatur. **A**d hoc respōdet aug⁹.
qz non est ex defectu missi q̄ venit
vt medic⁹ sufficiens curare om̄s
s̄ est defectus eorum q̄ ipsum nō
rapiūt nec in eū credūt vnde se
quitur **(Qui credit in eū)** **N**ec eua
sio iudicij att̄buit̄ fidei: a hoc est
ps̄ in qua via salutis demonstrat̄
via autē salutis credere est fide il
la que supra descripta est non iu
dicat̄ iudicio cōdemnātionis ex
treme d̄niō perseueret in fide si
cut in ante habitis dictū est glo
sa qz per fidem dimittuntur pecca
ta pro quib⁹ damnatur peccatoēs
vel fiat vis in hoc qz dicitur **(nō
iudicat̄)** .i. cōdemnat̄ a nō dicit nō
iudicabit̄. **I**n p̄ntē ei nō iudicat̄
iudicio p̄uaciōis bonorū gr̄tuito
rū a vulneraciōis bonorū naturalū
Joh. v. **I**n iudiciū nō venit s̄ trā
siet a morte ad vitā **(Qui autē)** p̄
oppositū **(nō credit)** **T**ali fide vel
eā fide informi: qz sic dicit **Au
g⁹.** **T**ota vita infidelū p̄tū est
qz nullū peccatū remittit̄ infideli

Ysaie .xxi. q̄ incredulus ē infide-
liter aget: nā iudicatus ē: **Glosa**
ne dicā iudicabitur. **Luce .xix.** Ex
ore tuo te iudico huc nequā - ē er-
go iā iudicat? sic āte dictū est qz
puatus ē gracia et bonis nature.
et cāz iudicij sui habz secū. **glosa**
nihil aliud ē iudiciū. i. eterna dā-
natio nisi nō cognoscere et nō cre-
dere in filiū dei sic nihil aliud est
beatitudo et vita eterna n̄ credere
et cognoscere filiū dei. unde dicit
Aplūs vt cognoscāt te solū verū
deū. et quez misisti ihm xpm sic er-
go: iudicat? ē. **(Quia n̄ credidit**
in nomie v̄migeniti filij dei) **Cau-**
sam dicit dīctorū. nomie autem a
notamie hic sumendū est hoc est
qz nō credit in noie eius q̄ notaz
fecit de se. qz sit filius dei. hui? em̄
notā fecit p̄ scripturā et per ioh̄is
testimomū. et p̄ vocē patris et p̄
columbā et p̄ stellā et p̄ angelos
et p̄ opera miraculorū. **Actu .iiij.**
nō est aliud nomē sub celo datū
hōimibus in q̄ oportet eos saluos
fieri. **Philip .ij.** dedit illi nomen
qd̄ est sup̄ ōne nomē. **Ysaie .lx**
ij. vocabit tibi nomē nouum qd̄
os domini noiauit. si em̄ nomis
fui notā non fecissz non tam iuste
iudicaretur increduli. **glosa.** In
nomine in q̄ saltē est sal? v̄migeni-
ti. **glosa** nō habet filios multos
deus p̄ quos saluet. **Iste** ē cuius
nomē est ih̄s hoc ē saluator. **Ma-**
thai .i. ip̄e enim saluū faciet popu-

lum suū a peccatis eorū. **Ysaie .**
lxij. Ego q̄ loquor iusticiā et pro-
pugnator: sū ad saluandū. **(hoc ē**
autē iudiciū) **posita** via salutis
q̄ sola via ē: dicit hic cām quare
illa ē via salutis. **Sunt** autē hic
duo paḡphi. **In** quoz p̄mo dicit
causā cōdemnacōis nō credenti-
um. **In** sc̄do autē dicit cām salu-
tis credentiū ibi: **Qui** autē facit ve-
ritatez: **Adhuc** em̄ in p̄mo paḡ-
pho cōtinent tria. dicit em̄ p̄mo
qz prima causa ē inexcusabilitas
p̄pter lucis p̄nciam. **sc̄do** ondit i
fidelīū a luce auersionē. **tercio** di-
cit in ōmibus h̄ijs iusticie racōez
dicit ego hoc ē autē iudiciū: locu-
tio ē per causam hoc ē hoc ē causa
iuste cōdemnacōis. **glosa:** h̄ autē
est iudiciū. id ē causa cōdemnacō-
is. **(qz lux venit in mūdū)** **Apo-**
caliph .xx. **Judicati** sunt mortui
ex h̄ijs q̄ sc̄pta erāt in libris sm̄i
opa ip̄orum. **ij.** **Cor .v.** vt r̄feāt
vnusquisqz p̄na corpis p̄ut ges-
sit: qz lux venit in mūdum: et idō
sunt inexcusabiles s̄ si nō sunt il-
luminati accusēt seip̄s. **Joh̄is .**
xij. **Ego** lux in mūdū veni. **He-**
bre .i. qui cū sit splendor glorie et
figura sb̄stancie ei? et ideo sūt iex-
cusabiles. **Joh̄ .xv.** **Si** nō venis-
sem et locutus eis nō fuissē pec-
catū non haberēt. nūc autēz excu-
sacōnem nō habent de pctō suo. **Aug?**
i. libro p̄. de trinitate. **Si** q̄s
alij digito solē demonstrauerit et

ille solem nō viderit. culpet poa?
oauli lippiditudinē q̄ digiti onfi
onē (Et dilexerūt hoies) glō. car
nales) magis tenebras) Contra
nō est naturale q̄ aliq̄s odio ha
beat lucē a diligat tēbras Ad h̄
autē dicendū q̄ duo sunt ad? lu
cis. quorū vnus cōseq̄tur ex alio
vn? est illūinae: a sic prima lux
illūinat fm̄ q̄ est racō omniū sci
bilū: a cū omnes hoies natura sci
re desiderāt impossibile ē q̄ aliq̄s
lucē odiat vel nō desideret in actu
isto Alius autē actus ex isto cōs
est manifestare sibi a alijs ea su
p que cadit lux a sic turpis ablo
minatur lucē a odit eā. qz ex ea
sibi a alijs sua turpitudine manife
statur. primo mō dicitur de luce
Ecc̄i. xi. Dulce lumē a delcābile
est oculis videre solē. de sc̄do autē
dr̄ Job. xxiiij. Ipsi fuerūt rebel
les lūmī a nescierūt vias ei? Sic
ergo dilexerūt hoies magis tene
bras q̄ a tenēdo dicitur qz tenēt
oclos ne videāt Tren. iij. Me mi
navit a adduxit in tēbras a nō in
lucē Job. xxiiij. Ignorauerūt lucē
si sbito appuerit aurora arbitra
tur vmbriā mortis a sic i tenebris
q̄si in luce ābulabāt. Ysa. v. Ve
q̄ ponit lucē tenebras a teneb̄s
lucē (q̄ lucē) Aug? . oculis egris
odiosa lux est q̄ puris est amabi
lis p̄s. Posuisti tenebras noctez
in ip̄a p̄t̄n̄sibūt om̄s bestie agri
Et subiūgit causā dices (Erāt ei

eor̄ mala opa) Malū ei est tene
bra spūal̄ vt dicit dyo? . Eph. ii
ij. Ambulant in vanitate sensus
sui tenebras habētes obscuratuz
itellc̄m alienati a via dei. i. Joh.
ij. Qui dic̄ se in luce eē a fr̄em su
um odit: in tenebris est vsqz ad
huc Ois em̄: tangit rōem iusticie
dices (ōis em̄ q̄ male agit) nō
dicit q̄ malū agit. hoc ei ex igno
rācia a impotēcia infirmitatis fie
ri p̄t. s̄ q̄ male agit: hoc est cōi
nū virtuti. qz v̄tus plus in bene
agēdo consistit q̄ bonū agēdo (odit
lucē) veritatis a v̄tutis Sap̄ie. x
vij. Dū impij se putāt latere i te
nebrosis p̄ctis: tenebroso obliui
onis velamēto disp̄si sūt Job. xx
iiij. Ocul? adulteri obsuat caligi
nē dices nō me videbit ocul? hac
verecūdia dū illustrātur lūmē di
scussiois d̄me dicēt mōtib? cadi
te super nos a collib? opite nos
Apōc. xvij. (Et n̄ venit ad lucē)
q̄tuz in se est. Eph. v. Nolite cō
municāe operib? infructuosis te
nebrarū Gen. iiij. Audiui domine
vocē tuam a abscondi me. timui
em̄ eo q̄ nudus essem (vt nō ar
guātur) hoc est arguēda esse oñ
datur (opa ei?) Eph. v. Omnia
que arguūtur a lumine manife
statur. ij. Re. xij. Tu fecisti verbū
hoc in abscondito. ego autē facio
in cōspectu om̄is isrl̄ a in cōspectu
solis hui? p̄ oppositū vero (q̄ au
tē facit veritatē) qz veritas queit

lucē q̄ ipsa lux ē quā tenebr̄e nō
 cōprehenderūt. veritas em̄ vt dic̄
 anselmus ē rectitudo sola mente
 p̄ceptibilis q̄ omnia cogitata di
 cta et opata ad rectū mensurātur
Ps. Emitte lucē tuā et veritatem
 tuā ipsa me deduxerunt et addu
 xerūt in montē sanctū tuū. primi
Esdr̄. iij. veritas manet et inua
 lesat in eternū et viuūt et obtinet
 in secula seculorū. **Philip. ij.** In
 ter q̄s lucetis sic luminaria in mū
 do. **Math̄. v.** sic luceat lux vestra
 corā hōim̄? vt manifestent ope
 ra vestra ad exemplū aliorū. **Ma
 th̄. v.** nemo accedit lucernam et
 ponit eā in abscondito neq; sub
 modio s; sup candelabrū vt qui in
 grediūtur lumē videāt (quomā
 in deo) qui sūma lux ē et manife
 stans om̄ia bona (facta sūt) p̄ me
Thimo. vltio Qui inhabitat lucē
 inaccessibilē. **Dan̄. xij.** q̄ docti fu
 erunt fulgebūt q̄i splendor firma
 mēt̄ et q̄ ad iusticiā erudiūt mul
 tos q̄i stelle erūt in perpetuas et
 nitates. idō dicit **Apl̄us Rō. xij.**
Abiciam? opa tenebrarū et idu
 anur arma lucis sic vt in die bo
 neste abulemus.

Post hec venit ih̄s et. **Hic**
 incipit tertia ps̄ in q̄ post
 ea q̄ virtutē dant baptismo. Di
 uiditur aut̄ in duas ptes in q̄rū
 p̄ma inducūt q̄stionē. In sc̄da ex
 ioh̄is testimonio iducūt determi
 nacōem q̄ plene soluit q̄stionem

ibi: R̄ndit ioh̄ānes et dixit: **Que**
 stio aut̄ de purificacōe diuiditur
 in duas ptes. In q̄z prima t̄git
 id qd̄ mouet ad q̄stionē Et in se
 cūda ponit q̄stionē ipsam ibi: sc̄a
 ē ergo q̄stio et: **Adbuc** p̄ma ha
 rū in duos diuidit pagrap̄os.
In quorū primo t̄git id qd̄ ad
 q̄stionē mouit ex pte baptisma
 tis dñi. In sc̄do aut̄ t̄git id qd̄
 ad q̄stionē mouit ex pte baptis
 matis ioh̄is ibi: **Erat** aut̄ ioh̄es
 baptisās: In p̄mo triadic: aduē
 tū dñi ad locū baptismatis. mo
 rā ibidē. et opus. dicit ergo: post
 hec: hoc ē pt̄? disputacōem cū ny
 codemo factaz nō continue s; aliqñ
 to interposito tpe: venit ih̄s: vt
 autor salutis fontē baptismatis
 aq̄. iā ex suo baptismo vtutez re
 generatiā h̄ntis deriuare volēs
Proverb. v. deriuetur fōtes tui
 foras et in plateis aq̄s. **Numeri.**
xxij. fluet aq̄ de fitula eius et se
 mē ei? eit in aquas multas. **Ysa
 ye. xij.** haurietis aq̄s in gaudio
 de fonte saluatoris (et discipuli
 ei?) q̄ ministri fuerūt baptis
 matis. **i. Cor. iij.** sic nos existimet
 hō vt ministros xp̄i discipuli em̄
 erant informādi doctrina et exem
 plis ei? et ideo idiuidui comites
 seq̄bantur eū. **Ioh̄. xij.** vbi sum
 ego illic et minister me? erit (in
 iudeā terram) **Xeniēsa** galilea in
 q̄ pt̄? doctrinā nicodem̄i intraue
 rat vt iudeis tanq̄ noticiā dei et

sc̄pturaz bñtibz baptisma euā
gelisaret p̄s. **N**ot? in iudea deus
in isrl̄ magnū nomen ei? **V**enit
aut̄ fm̄ l̄iam in iudeam a galilea
qz in iudea ex testimoio ioh̄is ml̄
ti preparati fuerūt ad doctrinā ei?
q̄ baptisimū q̄ illis viā salutis oñ
debat q̄ hoc est qd̄ dicit̄ venit ih̄s
q̄ discipuli ei? in iudeā terrā q̄ ac
cipit̄ iudea stricte p̄ regno duaz
tribuū in q̄ ioh̄es apparuit bap
tisans (q̄ illic morabatur) **E**cce
sc̄dm̄ s̄. mora salutis vt meli? fru
ctificet **Joh̄. xiiij.** **A**d eū veniem?
q̄ māsiōem apud eū faciē? me
moriam eū hospitis transeūtis nō
facit fruct? p̄manētes vñ ouidi?
in epl̄is. **C**ertus in hospitiis? nō
est amor. errat vt ip̄i cūq; n̄l spe
res firmi? esse fugit (cū eis) **H**oc ē
cū discipul̄ māsit in iudea glosa.
qz ibi est cōfessio peccatorz vel di
uinaz laudū illuc libenter venit
ih̄s q̄ discipuli eius hoc est doctri
na q̄ illūmacō ei? q̄ ibi morabat̄
purgādo a delictis q̄ vicij? p̄ bap
tismū sp̄iū sancti q̄ est gl̄o. moral̄
qz iudea cōfitens q̄ glorificās in
terptat̄ (**E**t baptisabat) **E**cce ter
cium q̄ dicit̄ gl̄o. baptisabat suo
baptismo n̄ eo q̄ baptisat? ē a io
h̄e illd̄ em̄. s̄. ioh̄is baptisma s̄b̄
ij̄t vt essz via q̄ p̄pacio suo bap
tismo q̄ baptisabat. baptisim? em̄
ioh̄is nō cōferebat grām vt añ ex
positū est. s̄ baptisim? xp̄i grām
cōferebat. **O**biat̄ autē cōñ hoc p

hoc q̄ dicit̄ **Joh̄. iij.** **Q**uñq; ih̄s
nemine baptisaret s̄ tm̄ discipu
li eius. **A**d hoc rñdet glosa dices
q̄ baptisabat p̄ discipulos q̄ nō
p̄ seipm̄. **S**z q̄runt̄ hic duo. vñ
sc̄z q̄re xp̄us p̄ seipm̄ nō baptisa
bat cū ioh̄es de ip̄o predixit q̄
baptisatur? essz **Joh̄. i.** **I**p̄seus
baptisabit in sp̄iū sancto. **A**d hoc
hoc etiā predixit sp̄us in reuela
ciōe facta ioh̄am̄. **S**up̄ quē vide
ris sp̄itū descendētem q̄ manen
tem hic est q̄ baptisat. **Q**ueitur
etiā sc̄do in q̄ forma discipuli cri
sti baptisauerūt. videt̄ q̄ sub in
uocacōe trinitatis. qz baptisim?
eoruz cōferebat grāciā quā cōfer
re nō potuit nisi ex sanctificacōe
baptisimū. vt dicit̄ hugo de sac̄to
victore. sanctificacōem autē bap
tismū nō habet nisi ex inuocacōe
ne trinitatis vt dicit̄ beda. **A**ccedat
verbū ad elementū q̄ fit sacramē
tum. **A**d hoc dicendū q̄ cristus
propter quāq; causas dimisit q̄
nō per se baptisauit. quarū p̄ma
est: ne factū ioh̄am̄is p̄ hoc minu
ere videret. qd̄ etiā p̄ baptisimū
discipulorū minuebat̄ vñde ip̄e
dixit oportet me minui. **Joh̄am̄is**
ij. **A**lia ratio siue causa est ne ex
inuidia cōtra ioh̄anem officium
baptiste sui v̄surpae videat̄. **T**er
ciam causā tangit gl̄o. qz sc̄licz
baptisim? ioh̄am̄is fuit vmbra q̄
via ad baptisimū cristi q̄ ideo per
hoc p̄paratoriū paulatī debebat

introduci veritas et ideo paulatim
inceptit veritas baptismatis primo
in discipulis. et sic paulatim perfici-
ebat sicut et circumcisio cucurrit do-
nec paulatim homines assuescerent o-
nes baptisari. quod enim in talibus ci-
to apparet horribile est. quia a consue-
tis non est facile recedere. Quarta
causa est fidei. quia christus noluit quod in bap-
tistis spes poneretur quod factum fu-
isset si ipse baptisasset. Quarta cau-
sa iterum est fidei. quia noluit christus quod ali-
qua precellencia esset ex baptistis
in baptismo. ne aliquis posset ex
suo baptismo gloriari tanquam ipse
a digniori baptista esset baptiza-
tus quam alius. et ideo etiam apostoli
pauci baptisauerunt sed baptisabant
inferiores discipuli vel ministri.
vñ. i. Cor. i. neminem vestrum bap-
tisauit nisi crispum et gapum. gratia enim sancti-
metatis et dignitas non est ex bap-
tistis. sed ex passione christi in sacra-
mento operante. Ad hoc autem quod dicitur
quod iohannes et spiritus sanctus dixerunt
hic est qui baptisat. Dicendum quod il-
le dicitur facere aliquid cuius auctori-
tate fit. et quia discipuli christi auctori-
tate dicuntur baptisare. ideo christus
dicitur baptisare. vel dicitur secundum glo-
siam augustini quod christus baptisat iterum
semper et in omni suo baptismo quod
uis minister tangat corpus? exteri vi-
sibili elemento. Ad hoc autem quod vlti-
teri? queritur de forma baptismatis
discipulorum christi. dicendum quod
nihil certum traditum est de hoc

preter hoc solum quod constat quod ad hoc
quod baptismus discipulorum gratiam
christi conferret: oportuit quod vel in no-
mine christi vel in nomine trinitatis
baptisarent. Sed inter hoc duo pro-
babilius est quod baptisauerunt in no-
mine christi. quia iohannes baptisa-
bat mittens ad christum: post se ven-
turum. sicut dicitur Act. xix. iohannes
baptisabat aquam in penitiam. dicens
in eum qui venturus est ut crederet hoc
est in ihesu quia in tali forma etiam sa-
ctum iohannis approbat. et tamen in
noie christi ut dicit Ambrosius tri-
nitatis intelligitur quia et unigenitus et vn-
ctus et unctio in noie christi significa-
tur et sic patet solutio ad quesita.
(Erat autem iohannes baptisans) tan-
git secundum ex quo oritur questio ex parte io-
hannis. dicit autem tria: penitentiam ioha-
nis loci congruentiam et quod hoc esse po-
terat ante incarcerationem iohannis.
Dicit ergo: erat autem iohannes: glo-
siam precursoris preparans baptismum
christi. Luc. i. pibis enim ante faciem do-
mini parere vias eius. (in enno.)
Glosa. Ennos hebraice latine aquam
dicitur. vñ quasi nois interpretatio
nem aperies subdit (quod aquam mul-
te erat illic) et ille locus congrue
bat multis baptisandis (iuxta sa-
lim) tangit locum proprium quia in vicinio
eorum civitatis que salim vocatur que
attollens eorum interpretatur. quia ibi
pro doctrina iohannis et christi homines
erant suscollendi. Glosa salim opi-
dum est ultra iordanem situm ubi oli-

melchisedech reguit et h̄ melchisedech regnū et sacerdotiū xp̄i p̄figurant sic dicit **Heb. vi. Gen. x. iij.** Occurrit ei melchisedech rex salim offerēs panē et vinū (et ueniēbāt) ecce officiū ioh̄is q̄d instāter exēcebat et ueniēbāt m̄stiv alde et baptisabant hoc est ad baptismū et graciā cristi preparabātur. **Math. iij.** Exibāt ad eū in desertū ut baptisaretur ab eo cōfiteres peccata sua. **Marc. p̄mo.** Exibat ad eum om̄is iudee regio et israhelite uniuersi (et baptisabāt ab illo) in iordanis flumine: cōfiteres peccata sua et ideo iuxta loca aquosa manebat. **Eccl. xxiiij.** Factus est in t̄mes abundās et fluuī? meus ad maē appropinq̄bat (nōdū em̄ erat ioh̄es missus in carcerē) p̄uenit euangelista q̄stionē que fieri posset quōoilū predicāte et baptisante ioh̄es baptisaret et p̄dicaret cū crist? non apte p̄dicauit nisi p̄t? ioh̄is incarcerationem. ac si dicat q̄ hoc fuit p̄mo āno predicacōis cristi. q̄n p̄dicatio ioh̄is et cristi siml? auirerūt quā post incarcerationem ioh̄anis crist? ap̄tus q̄ ante p̄dicauit. **Math. xiiij.** Herodes em̄ tenuit et alligauit ioh̄em et posuit in carcerē propter herodiyadē uxore fratris sui. **Facta est autē q̄stio.** **Hic tāgitur q̄stio exorta ex factis ih̄u et ioh̄is.** Et d̄nr duo sc̄z exorta de purificacōe q̄stio et xp̄i

ap̄d ioh̄em delatoria accusacō. **In p̄mo** hor̄ tria tangūtur. s. exorta q̄stio et a q̄bus ortū habuit et de quo q̄stio fuit. dicit ego **sc̄a** est autē questio in p̄plo op̄atē factū et testimoniū ioh̄is ad factū xp̄i q̄uis si lege et intellexissent nulla q̄stio esse uideret q̄z ut dicit p̄s **Absorti** sūt iūdi petre iudices eorū om̄es em̄ iudices ueteris legis p̄iarche p̄p̄ete legislatoz et ipse p̄cursoz q̄ iudicauerūt p̄p̄m absorti sūt: et umb̄i t̄ni sūt iūdi petre. id est p̄ cōpacōnem ad petrā xp̄m. **Moses** em̄ impedicioz lingue ē. **ysaias** polluta labia habz. **Jeremias** nescit loq̄ q̄z puer est. **Ipsē p̄cursoz** a xp̄o baptisari h̄z si mūdandus est et sic in om̄ibus alijs. tam q̄z carnales erāt exteri orib? detinebātur amore humano pl? q̄ amore ueritatis et q̄stionem h̄ac facebāt. **Orta autē** h̄c q̄stio fuit (ex discipul? ioh̄is) in m̄io zelo in gr̄m zelādū in p̄iudiciū ueritatis putantib? et contēdentib? ioh̄em maiorē esse cristo et baptismū ioh̄anis meliorē eē baptismū xp̄i. q̄stio autē orta fuit a discipul? ioh̄is cū iudeis q̄ etiā t̄r dicōes phariseoz exteriore uenerabātur sic etiā **Math. ix.** Cū discipul? phariseoz q̄stioez facebāt dicētes q̄re nos et discipuli ioh̄is ieiunam? tui autē discipuli nō ieiunāt. **Alioz em̄** multas tales exortat questioes. **(De purificacōe)**

Teraiū est de q̄ fuit q̄stio .s. vtrū
purificacō baptisimatis iohānis
melior eēt vel purificacō baptis-
matis xp̄i. Est autē adhuc q̄stio
de hoc inter doctores .qz dicit be-
da baptisauit iudas et baptiza-
tū est. baptisabat ioh̄es et non
erat baptisatū n̄ in aqua. **Cōtra**
Cris. expresse sup̄ hūc locū dicit
qz baptisina ioh̄is grām confere-
bat. **Dicit em̄ Cris.** qz sicut bap-
tism⁹ ioh̄is erat p̄paratorius ad
baptismū xp̄i ita et baptism⁹ di-
scipulorū xp̄i p̄paratorius fuit ad
baptismū xp̄i. ergo videt̄ qz nec
vnus nec ali⁹ grāciāz cōferebat
Adhuc Ioh̄is. vii. dicitur Non
dū erat spūs datus qz ih̄us non
dū erat glorificatus. ergo videt̄
qz an̄ resurrectionē et ascensionēz
in baptismo n̄ dabat̄ spūs. ego
nec grā ego nec baptism⁹ ioh̄is
nec baptism⁹ xp̄i ante passiōēz
et resurrectionē et ascensionē grāz
cōferebat. **Adhuc autē baptismo**
iohānis xp̄us erat baptisatus .
s. baptism⁹ ioh̄is q̄ xp̄us ē bap-
tisatus dignior ē q̄ baptism⁹ q̄
ali⁹ fuit baptisatus ego baptism⁹
ioh̄is melior ē q̄ baptism⁹ xp̄i.
Ad h̄ dicendū qz in veritate bap-
tismus iohānis nullā interi⁹ gra-
ciā cōferebat q̄ pctm̄ deleret si-
cut dicūt sancti doctores **Et sicut**
tenz fides catholica **Qz** ergo vide-
tur **Cris.** dicere qz grāciā confere-
bat intelligendū est de grāciā non

gratū faciente s̄ gratis data .qz
magna ē ip̄a grāciā p̄parans ad
xp̄m. hac ergo grā p̄reuit ante
dñm pare plebē p̄fectā non q̄de⁹
p̄fectione gratū facientis gr̄e sed
p̄fectā exhibuit ad hāc p̄paracō-
nem. sic **Gen. vi.** dicit̄ de noe eāt
vir iustus atqz p̄fectus in grāciā
one sua cū deo ambulauit. **Qd̄** at
vlte⁹ dicit̄ **Cris.** qz baptism⁹ disci-
puloꝝ xp̄i non cōferebat grāciā
Dicendū qz duplex ē baptism⁹
discipuloꝝ xp̄i. quidāz em̄ fuerūt
p̄mo discipuli ioh̄is et postea cri-
sti. illi tamē adhuc pct̄i adherent
iohāni baptisabat̄ baptismo io-
hānis. et de illis loq̄tur **Cris.** **Cū**
autē dimisso iohāne facti sūt p̄fe-
cti discipuli xp̄i baptisabat̄ bap-
tismo xp̄i et tūc grāciāz cōferebat̄
et de illis nō loq̄tur **Cris.** vel pōt
dici qz duplex grā cōfert̄ in bap-
tismo .s. delectōnis peccatorū . et il-
lā grām sp̄ cōtulit baptism⁹ xp̄i
discipuloꝝ q̄ xp̄i baptism⁹ bap-
tisabat̄. **Alia grāciā ē ap̄ciōnis ia-**
nue celestis . et illam non cōtulit
baptismus an̄ xp̄i passiōē . que
p̄cū soluebat et an̄ resurrectiōēz
q̄ vitā glorie dabat . et an̄ ascensi-
ōēz que in celū introducebat et
de hac intēdit **Cris.** **Ad hoc autē**
q̄d̄ obiicit qz spūs nōdum eāt da-
tus ac̄. dicendū qz spūs dat̄ s̄m
diuisiones grāciāz . et ante glori-
ficacōem ih̄u non erat datus ad
introducendū in ianuā paradisi

homo putredo et filius hominis ver-
mis (accipe ex se quicquid) quia ni-
hil homini habet in seipso. **Rō. viij.** Scio
quod non habitat in me hoc est in carne
mea bonum. **i. Cor. iij.** quod habes
quod non accepisti? quod si accepisti
quid gloriaris? (nisi fuerit ei da-
tum de celo) **Jacobi. i.** Omne da-
tum optimum et omne bonum perfectum de-
sursum est descendens aeternum. **Paralip.**
vltio. Tua sunt vniuersa et que de
manu tua accepimus? **q. d.** cum ego
purus homo sum ea quae habeo a deo ac-
cepi. **Ecce** iohannis humiliatio (ipsum
vos mihi testimonium prohibetis)
dicendo cui testimonium perhibui-
sti. (quod dixerit: **Joh. i.** non sum ego
christus) et in hoc tangit christi excellen-
tiam. **Aug.** respuit a se falsum hono-
rem ut teneat solidam virtutem.
Christus enim vere est deus ego homo (sed
quomodo missus sum ante illum) sicut
seruus ante dominum. et sicut proco ante
regem. et sicut propheta ante deum appa-
rentem. **Luce. i.** Tu puer propheta al-
tissimi vocaberis aeternum. et ibidem ipse
prohibet ante illum in spiritu et virtute be-
lye. et de hoc super **Lucam** multa dicta
sunt. Sic ergo ostendit christi super ho-
minem secundum similitudinem perennitiam
(Qui habet sponsam) hic ostendit bap-
tismi potestatem et potentiam et bap-
tismi christi latent inuinit gratiam. Di-
cit autem quatuor. primo ostendit in christo
esse diuine generationis potentiam. In
secundo sumptus ad hoc amicitiam. et
nullam munditiam. tercio ostendit ad re-

generacionem multorum suam leticiam.
quarto declarat ad hoc quod ipse decre-
scat rationabilem iusticiam. dicit ego
qui ut regnacionis hominis in se po-
tentiam habet sponsam: hoc est qui fe-
cundare potest ad generationem spiritu-
aliu filiorum sponsam ecclesiam est (verum
sponsus) Qui autem talis est oportet
quod sit verus deus quous non bono confort-
nis sit per assumptam humanitatem. hic
enim ex conformi sibi sponsa ecclesia po-
test per potentiam diuinitatis generare fi-
lios spirituales: et alii qui non habent
eiusdem potentiam non potest esse spon-
sus sed potest esse amicus sponsi. **Eph.**
v. viri diligite uxores vestras sicut
et christus dilexit ecclesiam. et semetip-
sum tradidit pro ea ut illam sanctifi-
caret. mundans eam lauachio aquae in
verbo vite. vnde glossa. sponsa est ec-
clesia que generat et virgo permanens.
Ozee. ij. sponsabo te mihi in eter-
num. **Eph.** v. sacramentum hoc ma-
gnum est. ego autem dico in christo et ec-
clesia. vnde quod generandi ex se non
habent potentiam sponsus esse non po-
test. **Ysaie. lxvi.** Si ego quod genera-
cionem alijs tribuo ipse sterilis ero et
dicit dominus (amicus autem sponsi). s-
panymphus ut ego sum et ille qui
sponsam non fecundat sed parat eam
in ornatu ut digna sit tanto coniu-
gio est ille (quod stat) per gratiam a spon-
so accepta. **Rō. xiiij.** Stabit autem
potens est enim dominus statuere illum. stat
autem patens ad imperium sponsi. **ij.**
Reg. x. Et viri qui stant ante faciem

tuā semper. ac si dicat illi? est in
āplexib? spōsi semp esse et eā fecū
dare. mei autē staēt sim patris
ad iussuz illi? (et audit) qđ loq̄
tur dñs vt ōne dictū auditū pfi
ciat. **i. Re. iij.** Loquere dñe qz au
dit seru? tuus p̄s. **Audiaz** qđ lo
quatur in me dñs deus. de talibo
amicis dicit. **Joh. xv.** Vos dixi
amicos qz ōnia quecūqz audiui
a p̄re meo nota feci vob. **Cañ. v.**
Qui bitas in ortis amia auscul
tant te. om̄sem̄ amia auscultant
ad colloquiū illud qđ spōsus in
dulcedine cordis loq̄tur cū spon
sa (gaudio gaudet) hoc est gau
dio cordis et opis gaudet (p̄t
w̄cem spōsi) in p̄ceptis et verbis
ōnibus. **Ysa. lxi.** Gaudēs gaude
to in dño. **Phil. iij.** Gaudete in
dño semp. iterū dico gaudete vñ
quecūqz vox est de bonis xpi et ec
clesie scz qz ōnes veniūt ad eum.
hoc est michi sūmūz gaudiū: qz
p̄ me regnācōnis potēciā in bap
tismo suo video in prole numero
sam fecūdari spōsaz ecclesiā. **In**
hoc ergo gaudiū manū) qđ ha
beo de utilitate p̄curfionis mee
(i. p̄letū est) michi qz hñ q̄s ad
baptismū suū inuitaui veniūt ad
eum et regenerātur. **Et** ita ostēdi
tur mei officij utilitas. **Joh. xv.**
Petite vt gaudiū vestrū plenū sit
Ysa. lx. Tūc videbis et affluēs et
mirabilis et dilatabis cor tuūz qñ
cōuersa fuerit ad te mltitudo ma

ris. fortitudo genaiū venient tibi
Sed hic inādit q̄stioam sup̄
dixerit iohānes qz ad obsequiū
mimi seruicij dignus nō fuit si
aut ad solucōnem corrigie calāa
menti. quomō hic audeat dicere
qz fit spōsi amicus? **Ad** hoc autē
dicēdum qz respōsiones scđm in
terrogandū intencōnes aptatur
Super? ergo vbi leuite et sacer
dotes iohāni voluerūt suggere qz
suā p̄ferret cristo dignitatē: ibi
se humiliādo recognouit qz nō es
set p̄done? ad mimi obsequij vir
tutē. hic autē vbi discipuli p̄sua
dent emulacōnis liuorē cōfiteatur
se amiaz qđ nō faceret si inuide
ret. sed pota? detractōem discipu
lorū auxisset: et ideo se hic non ex
presūpōne. sed excludens liuorē
dicit amiaū. **Illū** oportz cresce
quasi dicat hoc est de iure officij
et status mei qz illū vt verū dñm
oportet. hoc est oportū est cre
scere. qz ad b̄xemi vt ille crescat
domiatu. potēciā. et miraculis. et
ēgeneracōe baptismatis (me au
tē minui) sicut p̄cursor minuit
in p̄sencia glorie illius quē p̄cur
rit. **Et** ideo etiā nō cōuenit qz ego
miracula faciā et in baptismo gr̄
ciam cōferā et hoc dicit qz signifi
catur est in mō mortis vtriusqz
qz crist? moriēdo est exaltatus. io
hānes autēz moriēdo est dearta
tus qz capite truncatus. **Luc. ij.**
Puer ih̄s p̄ficiēbat etate sapia et

gracia corā deo et hōmibus. unde
dicit glosa q̄ iohes est figura le
gis q̄ decreuit aduenēte veritate
ij. Reg. iij. **I**bat dauid p̄ficiēs
et semp̄ seipō robustior dom? at
saul decrescēs q̄t̄ die. **Gen. xxvij.**
h̄m. lxx. crescere te faciet deus me
us et donet tibi de roze celi et de pi
guedine terre abūdanciam (me
aut̄ minui) q̄ sicut lex ita eāam
baptisma iohānis minuebatur
crescēte ḡcia xp̄i et reuelacōne ve
ritatis. **Ysaie. xxvij.** attenuabit
ḡla iacob et pinguedo carnis ei?
emarcēscet. hoc ē legis carnaliter
obshuate in q̄ antiquus populus
gloriabat̄ (**Qui desurfū venit**)
hic tangit xp̄i in p̄dicāto p̄emi
nentē sapiam. **Et** tāgit q̄tuor i q̄
rum p̄mo id qd̄ intēdit p̄mittit
xp̄i. s. p̄dicāto p̄minentē sapiē
ciā. sc̄do sui ad xp̄m incōpabilez
sermonis impiciā. **tercō** ostēdit
p̄dicāōnis xp̄i ab impitis et aia
libus hōmib? nō receptaz eē pru
denciā p̄pter ipōrium ignorāciāz.
q̄to tāgit sp̄ialiū qui sermones
xp̄i recipiūt p̄fundā intelligenā
am. dicit ergo: q̄ desurfū venit:
Tripliat̄ venit xp̄us desurfū: q̄
tum ad personā de fūmo celo. q̄
tum ad concepōne de opacōne
sp̄iūsancti. q̄tū ad naturā de al
titudie paradisi. de p̄mo i psalmo
A fūmo celo egressio ei? et occur
sus eius vsqz ad summū eius. de
secūdo. **Luc. i.** qd̄ nascet̄ ex te san

ctū opacōne sp̄iūsancti cōceptū
vocabit̄ filius dei. et ibidē fili? al
tissimi vocabit̄. de tercō dicit̄ **Jo**
hānis. viij. vos deorfū estis ego
de sup̄ius veni. quo ad hoc em̄ ve
nit de altitudine nature nostre i
paradiso q̄ carnē accepit immunē
a p̄ctō penalitātē autē voluntarie
assumpf̄it. et ideo dicit̄ q̄ xp̄s nō
h̄m legē concupiscēcie sed h̄m co:
pulentā substancā tū descendit
de adam nō ita q̄ aliquid fuerit
in adā qd̄ sine lege cōcupiscēcie.
p̄ ones ex adā descēderit vsqz ad
xp̄m de quo formatū fuit corp?
xp̄i in beatissima v̄gine. q̄ h̄ di
xit quedā heresis. **Sed** pot? sic
q̄ ab adam quidē p̄ ones h̄m le
gem cōcupiscēcie vsqz in beatissi
mā virgine descendit. et in illa a
lege cōcupiscēcie purgatū fuit ta
mē p̄ sanctificacōem qua beatissi
ma virgo i vtero sanctificata fu
it. tamē ex hoc q̄ xp̄i cōceptū spi
ritūsanctus opans sāguinez ei?
purgauit ac sanctificauit. et ideo
xp̄us h̄m legē concupie quā nun
q̄ habuit in lūbis ade nō fuit. et
ideo de altitudine nature hūane
h̄m quā corpus hūanum i para
diso fuit corpus accepit q̄tū ad
peccati immunitatē et viciū infectio
nem. corruptibilitatē aut̄ penexo
luntarie assumpf̄it et ideo dicitur
de surfū eē super ones factos pu
ros hōines **Gen. xxvij.** **E**sto dñs
fratrū tuoz et incuruetur ante te

filij mris tue. **Eccā. xlix.** Nat? est
homo pnceps fratru firmanituz
gētis rector fratru stabilimentū
populi p̄s. Omnia subiecisti sub
pedib? eius oues ⁊ bo. ⁊ c. (Qui
de terra est) sicut ego ⁊ quilibet
puruſ homo (de terra loquitur)
⁊ tangit hic sū ex natura trena
celestiū in predicādo impiā. vi
detur autē nō esse veruz. qz de ter
ra nō loq̄batur q̄nto dixerat ecce
agn? dei. **Mat. xvi.** Caro ⁊ san
guis nō reuelauit tibi s̄ pat̄ me
us q̄ in celis est. **Ad hoc dicit Cri
sol.** q̄ loq̄tur cōpatue hoc est
in cōpacōe xp̄i terreni sunt s̄mo
nes aliorū de terra. **Sz Aug?** di
cit q̄ sermo p se est accipiēd? sic
q̄ de terra est in q̄ntum de terra ē
non loq̄tur nisi de terra. **Sapie.
ix.** Que in p̄spectu sūt inuestiga
mus cū labōe ⁊ q̄ in celo sunt q̄s
donabit nobis. **Ysa. xxxix.** Hūili
aberis de terra loq̄ris ⁊ de humo
audiet eloquiū tuū ⁊ ideo s̄ qd̄
de celo dico ab illo q̄ de celo venit
accipio (qui de celo venit) **Johā
nis. iij.** Nemo ascendit in celum
nisi qui descēdit de celo fili? homi
nis q̄ est in celo (sup̄ om̄s est) in
lumine sapiēcie ⁊ verbi dei. **Gen.
xli.** Preconis voce fec̄ clamari vt
om̄s genua flecterēt ⁊ prepositū
esse scirēt vniūse terre egipti. **Apo
c. xix.** Habet in vestimēto ⁊ in fe
more suo scriptū rex regū ⁊ dñs
domināciū. hoc autē probat p̄ sa

piēcie ⁊ sermonis certitudinē di
cēs (⁊ qd̄ vidit) apd̄ p̄m̄ in ce
lis. videre autē filij est secreta pa
tris cognoscere ex hoc q̄ est sibi
cōsubstancialis. **Joh. viij.** Ego
qd̄ vidi apud p̄m̄ meū loquor
p̄ me. **Coz. xv.** Primus homo de
terra terren? . **Secundus de celo
celestis** (⁊ audiuit) audire ē ab
alio p̄cipere: ⁊ hoc est filio conue
mēs scdm̄ p̄sonā scdm̄ q̄ habet
a patre q̄cquid habet. vnde per
essenciā videt ⁊ per generaciōem
audit. **Joh. xv.** Quecūq; audiui
a patre meo nota feci vobis p̄s.
Aures p̄fecisti michi. ⁊ c. (hoc te
stat) hoc est probat testimonijs
operū ⁊ veritatis que incōtradiā
bilia sūt p̄s. **Testimōia tua cre
dibilia facta sūt nimis. Joh. v.**
**Opera q̄ ego facio in nomine pa
tris mei ipsa sūt que testimoniu
p̄hibēt de me** (Et testimoniu ei?
nemo accipit) hic occulte p̄cutit
discipulos dicēs. qualiter se car
nales auertūt a testimonio verita
tis: ⁊ est sensus nemo humi sa
piēs ⁊ de terra loquēs accipit ei?
testimoniu sicut nec vos facitis.
Johānis. viij. Qui ex do est ver
ba dei audit. propterea vos non
auditis. qz ex deo nō estis. **Job.
viceſimopmo.** Dixerunt dño deo
recede a nobis scienciā viarum
tuarū nolum?. **Ysaie tricesimo**
**Auferte a me viam. declinate a
me semitam cesset a faciē nostra**

sanctus israel loquimini nobis pla-
cencia. videte nobis errores (quod autem
accepit eius testimonium) hoc ponit
eorum signum qui christi accipiunt testi-
monium. unde dicit: qui autem: illumi-
natus a spiritu sancto: accepit eius
testimonium: per fidem verborum suorum
vel testimonium quod ego testificatus
sum de ipso. **Ysaie. viij.** liga testi-
monium signa lege in discipulis me-
is. **Ps.** Mirabilia testimonia tua
domine (signavit) hoc est in corde suo per
fundatum sigillum impressit. **Cantic.**
vij. pone me sicut signaculum super
cor tuum (quod deus verax est) quod omnia
quae promittit in filio exhibuit. **Ysaie.**
xxxij. unum ex omnibus non defu-
it. alter alterum non quasiuit. **Rom.** **ij.**
Est autem deus verax. omnis homo men-
dax. **Numeri.** **xxij.** non est deus ut
homo ut mendax. **Thy.** **i.** quia promi-
sit qui non mentitur deus. **Heb.** **vi.**
Impossibile est mentiri deum. et hu-
ius subiungit causam (quae enim misit
deus) sicut christum misit deus. et ideo
(verba dei loquitur) et sicut deus ve-
rax est ita et christus verax est. **Cor.** **i.**
dei filius ihesus christus non est in illo
est et non. **Iher.** **i.** quia mandauero ti-
bi loquaris ad eos. **ij.** **Regum.** **xvij.**
In hoc cognovi quoniam vir dei es tu
et verbum dei in ore tuo verum est. **io.**
dixit petrus **Ioh.** **vi.** ad quem ibi-
mus verba vite eterne habes. **Jo-**
hannis. **i.** deum nemo vidit unquam
unigenitus filius qui est in sinu pa-
tris ipse enarrauit et ideo per omnia

credendum est ei et standum est do-
ctrine sue in omnibus (non enim ad
mensuram dat deus spiritum) hic tan-
gitur quanta excellencia filii. scilicet in do-
minis et in sanctis spiritus sancti super se et
super omnes alios. **Et tangit duo**
filii. scilicet excellencia. et ex hoc consequen-
ter credendum in eum remuneracione.
De primo dicit duo. scilicet excellencia fi-
lij. et excellencia carnis. de excellencia
dicit non enim ad mensuram dat de-
us pater spiritum filio suo. **Atten-**
de quod secundum Crisostomum. hic dicit spiritus
ad? vel dona spiritus sancti quae filio ho-
mini deus pater debet per unigeniti
gratiam. quoniam cum filio dei in unitate per-
sone unit. sed obicit quidam. quod
homo ille finite capacitatis fuit
et sic omne creatum est finite capa-
citatatis. ergo spiritum non ad mensu-
ram sed neque infinitum capere non potuit.
falsum ergo videtur quod non ad mensu-
ram spiritum sibi dederit. **Ad hoc**
posset dici quod sicut corpus christi que-
dam habet in quantum est corpus. quod
autem in quantum uniti divinitati. **In**
quantum enim corpus est. habet in lo-
co circumscriptionem. **In quantum**
est divinitati uniti habet quod in forma
panis existens in quolibet parte est to-
tum et in pluribus formis loco a se
distans est idem et totum. ita et a-
nima christi habet aliquid in quantum
est anima et aliquid in quantum est divi-
nitate unita. **In quantum**
enim est anima habet capacitatem finitam. **In quantum**
enim est unita divinitati habet

capacitate infinite potencie quous
p essentia fit finita. **I**nt id em qd
est eencie finite a potencie finite a
id qd est potencie a eencie infinite
est id qd est eencie finite a potencie
infinite a io quo ad intellectum ani
me xpi dicitur vel dicitur **V**ido. **Q**z tri
nitas sibi soli no est a lxi assump
to a ita pt dicit q aia xpi capax e
gracie totius spūs. qz no est sim
plex creatura s; creatura dimitati
vmita. **Q**uidā tñ dicit q est spi
ritus infinitus extēsiue a spūs infi
nitus s; m qñtitate discretā. ita
qz utiqz qñtitas ad qñtitate vir
tutis referat extēsiue. q̄ intēsiue
infinitus est a dicit q hoc mō no
capit aia xpi spm nisi ad mensu
rā. s; m autē numerz infinitus spūs
est q̄ in nūo a spē donoz est infi
nitus: a dicit q hoc mō aia xpi
rēpit spm nō ad mensurā. s; m at
nūm infinitus spūs est q̄ in nūo
a spē donoz est infinitus a dicit
q hoc mō aia xpi rēpit spm nō
ad mēsuram. qz tñ sint multe di
uisiones spūs sicut dr. i. **C**oz. xij.
Xp̄s nō recepit spm ad vnū sed
ad omnia dona a opa spūs. **V**adi
exponit istud plane dicentes. qz
nō dat de? pater filio spiritū ad
mēsuram aliorū sanctorum. sed
abundantia? ac si diceret. ego vel
mei similes rēpim? spiritum ad
quedā sicut ego ad precursoris
officiū. ipse autem nō ad mensu
rā nostrā s; in copia a abūdācia

vnigenti sui recepit: a io sibi est
adherendū. **Y**sa. xi. **R**esecet sup
eū spūs dñi. spūs sapiēcie a intel
lectus spūs cōsiliij a fortitudinis
spūs sciēcie a pietatis a replebit
eū spiritus timoris dñi. **I**te **Y**sa.
lxj. **S**p̄s dñi sup me in euāgelio
nazareozū baptisato dño descen
dit fons omis spiritus in eum. **E**c
c̄. p̄mo. **O**mnia flumina fluūt
in mare a hui? assignat causam
qz (pat diligit filiū) a ipsa dile
ctōe cum omib? donis dat ei spm
a diligit eū sicut semetipm a tan
tum sicut seipm. **L**uc. iij. **T**u es fi
lius me? dilect? - puer. xxx. **D**ile
ctevteri mei dilectevtoz meozū
(a ideo omnia dedit in manu ei?)
hoc est in potestate ei? a subiecit
ei omnia. vt tantus filius quātus
est pater. **P**hil. ij. **D**edit illi no
men qd est sup omne nomē. **J**o
hānis. xvij. **O**mnia mea tua sūt
a omnia tua mea sūt a clarifica
tus sum in illis p̄s. **O**mnia s; bie
disti sub pedib? eius. **I**te. **G**loria
a honore coronasti eū a constitui
sti eū sup opera manūū tuarū: a
ideo seq̄tur conueniēs retribuō
honorū opoz (q̄ credit in filiū)
merito fidei formate a dilectōis
que per fidē operatur a tendit in
eum (habet) nunc in spē a in cau
sa: a tandem in re a in effectu (vi
tam eternā) de qua iam dictum
est. **E**ccl̄iasticā quarto. **S**apiē
cia vitam filijs suis inspirauit.

Abacucck-ij. et Rönos-i-iust? ex
fide uiuit. Joh-xi. q̄ credit in me
nō morietur in eternū. et p oppo
sitū (Qui aut̄ incredul? ē filio)
ita q̄ p fidem nō tendit in ip̄m q̄
ē vita et lux hōim. Joh-i. vita eāt
lux hōim (nō uidebit uitā) qz vi
dere uitā per intellectū est uiuere
Ysaie-xxvi. Tollat̄ impius ne
videat gloriā dei et ē tñsflacō. lxx.
Sed cōtra Ps̄. peccator uidebit
et irascet. Solucō loq̄tur hic de
uisione affectiua pascente sicut
supra dictū est. Dictū autēz psal
miste itelligit̄ de uisione simplici
fm quā mali uidēt mō gloriā dei
vt magis cōfundātur et torq̄an
tur. vñ dicit̄ dētibus suis freniet
et tabescet. Ysaie-xxvi. uideant
et confundātur zelātes populi et
ignis hostes tuos deuoz (Sed
ira dei) id ē peccatū qd̄ est ire dei
causa uel ira dei. hoc ē uindicta di
(manet) et fundatur (sup eum)
p̄mens eū tanq̄ p̄odus. Deutero-
xxxij. Ignis succēsus ē in furore
meo et ardebit vsqz ad iferni no
uissima Prouerb-vi. zelus est fu
rori uiri nō parcat in die uindictē
Et sic cautos reddit discipulos
ne emulacōne aliq̄ moueāt cont̄
ip̄m. qz ire dei ōnes tales sbiace
bunt. Ysaie-ij. q̄escite ab hōime
cui? spūs est in narib? ei? qz ex
cellus reputatus ē. Deut-xxxij.
fm-lxx-mibi uindictā et ego ref
buā. Sic ergo p̄cellencia xpi su

per ōnes est ostensa.

¶ Capitulū Quartū.

Qtergo cognouit ih̄sus
rē. In hac pte sc̄dm
supius datā diuisioneꝝ
post baptismi p̄fectionē determi
natur de grā sanctificata ī aquis
et patet ordo p se. qz ōnis grā ī
aquis sanctificata inctōaconem
habet a grā baptismi ī aquis p
cepta. Diuidit̄ tamē hec pars in
duas ptes. In quarū prima tan
git occasionē qua ad hāc doctri
nā ē deuentum. In sc̄da aut̄ tan
git doctriā ipsaz ibi: uenit muli
er. In p̄ma haz tangit duo qz
p̄mū est descriptō loci. in q̄ facta
ē doctriā. sc̄dm aut̄ descriptō tē
poris doctriā eiusdē ibi: hora at̄:
Tangit aut̄ tria circa p̄mū. s. q̄li
ter locū in quo fuit in p̄cedēti do
ctriā reliq̄t. sc̄do quo ire dispo
nit ibi: et abiit iterū rē. Tercō q̄
liter in trāitu medio ad locū hu
ius doctriā p̄uenit ibi: oportebat
aut̄ cum rē. Circa p̄mū autem
dicit̄ duo. s. cām liuoris et inuidie
exārate cōn ip̄m p̄pter quā locū
relinq̄re expediebat. et eius deꝝ li
uoris tempamētum si rōnem ad
mittēt inuidia ibi: quāq̄ ih̄sus: di
c̄tēgo duplicē liuoris cām dices
vt ergo cognouit: qz qd̄ cogno
uit p̄ p̄scienciaꝝ p̄pter instructio
nem hōim uoluit etiā agnoscere
p̄ famā vt discipuli discerēt non
mouei p̄pter secretū cordis sc̄az